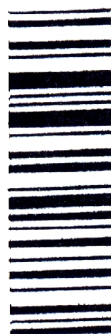

شماره داوطلب
نام خانوادگی و نام

خراسان رضوی
شهر

سروش اندیشه
مؤسسه فرهنگی هنری

کد آزمون: ۱۱۸۵

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می شود. جمهوری اسلامی ایران
امام خمینی (ره)
وزارت فرهنگ و ارشاد
اسلامی مؤسسه سروش
اندیشه حیات

پاسخنامه آزمون شبیه ساز کنکور

گروه آزمایشی علوم انسانی

شماره داوطلبی:

نام و نام خانوادگی:

مدت پاسخگویی: ۱۶۵ دقیقه

تعداد سوال: ۱۶۰ عدد

عنوان مواد امتحانی آزمون، تعداد، شماره سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخگویی
۱	ریاضی	۲۰	۱	۲۰	۳۰ دقیقه
۲	ادبیات	۳۰	۲۱	۵۰	۳۰ دقیقه
۳	علوم اجتماعی	۱۵	۵۱	۶۵	۱۵ دقیقه
۴	روانشناسی	۱۵	۶۶	۸۰	۱۵ دقیقه
۵	عربی	۲۰	۸۱	۱۰۰	۲۰ دقیقه
۶	تاریخ و جغرافیا	۲۵	۱۰۱	۱۲۵	۲۰ دقیقه
۷	فلسفه و منطق	۲۰	۱۲۶	۱۴۵	۲۰ دقیقه
۸	اقتصاد	۱۵	۱۴۶	۱۶۰	۱۵ دقیقه

به دانش فزای و به یزدان گرای ، که او باد جان تورا رهنمای (فردوسی)

ریاضی

۱- گزینه «۲»

(مفهم بفرمایی)

ابتدا فرض می‌کنیم که دستگاه B این کار را در x ساعت انجام دهد، پس

دو دستگاه با هم در $x - \frac{1}{5}$ ساعت انجام می‌دهند.

در یک ساعت دستگاه A، $\frac{1}{6}$ کار، دستگاه B، $\frac{1}{x}$ کار و دو دستگاه با هم

$\frac{1}{x - \frac{1}{5}}$ کار را انجام می‌دهند، بنابراین داریم:

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{6} = \frac{1}{x - \frac{1}{5}} \Rightarrow \frac{6+x}{6x} = \frac{1}{\frac{5x-1}{5}} \Rightarrow \frac{6+x}{6x} = \frac{5}{5x-1}$$

$$\Rightarrow \frac{6+x}{6x} = \frac{5}{5x-1} \Rightarrow 30x = 30x - 48 + 5x^2 - 6x \Rightarrow 5x^2 - 8x - 48 = 0$$

$$\Rightarrow 5x^2 - 8x - 48 = 0 \Rightarrow \Delta = 64 - 4(5)(-48) = 1024$$

$$\Rightarrow \sqrt{\Delta} = \sqrt{1024} = \sqrt{2^{10}} = 2^5 = 32$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x_1 = \frac{8+32}{10} = 4 \text{ قق} \\ x_2 = \frac{8-32}{10} = -\frac{24}{10} \text{ غق} \end{cases}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۸)

۲- گزینه «۴»

(مفهم فمیری)

$$mx^2 + 3x + m^2 - 2 = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = m \\ b = 3 \\ c = m^2 - 2 \end{cases}$$

شرط آن که در معادله درجه دوم ریشه‌های حقیقی معکوس یکدیگر باشند،

a = c است. پس:

$$m = m^2 - 2 \Rightarrow m^2 - m - 2 = 0$$

$$\Rightarrow (m+1)(m-2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} m+1=0 \Rightarrow m=-1 \\ m-2=0 \Rightarrow m=2 \end{cases}$$

$$m = -1 : -x^2 + 3x - 1 = 0 \Rightarrow \Delta = (3)^2 - 4(-1)(-1) > 0$$

$$m = 2 : 2x^2 + 3x + 2 = 0 \Rightarrow \Delta = (3)^2 - 4(2)(2) < 0$$

فقط m = -1 قابل قبول است، زیرا به‌ازای آن Δ معادله مثبت است.

$$y = ax + m - 8 \xrightarrow{m=-1} y = ax - 1 - 8 \Rightarrow y = ax - 9$$

$$\begin{cases} y = ax - 9 \\ y = x^2 \end{cases} \Rightarrow x^2 = ax - 9 \Rightarrow x^2 - ax + 9 = 0$$

برای آن که خط در یک نقطه، سهمی را قطع کند، باید Δ = 0 باشد:

$$\Delta = (-a)^2 - 4(1)(9) = 0$$

$$a^2 - 36 = 0 \Rightarrow a^2 = 36$$

$$\Rightarrow a = \pm 6$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

۳- گزینه «۱»

(علی حسینی نوه)

اگر اندازه ضلع مربع را x در نظر بگیریم، اندازه شعاع نیم دایره $\frac{x}{2}$ است.

با توجه به توضیحات صورت سؤال داریم:

$$2/5 = \text{مساحت نیم دایره} - \text{مساحت مربع}$$

$$-\frac{(\pi r^2)}{2} = 2/5 \Rightarrow x^2 - \frac{3x^2}{8} = \frac{5}{2} \Rightarrow \frac{5x^2}{8} = \frac{5}{2}$$

$$\Rightarrow x^2 = 4 \Rightarrow x = \pm 2$$

x = 2 قابل قبول است.

پس جزء صحیح ثلث مربع اندازه ضلع مربع برابر است با:

$$\left[\frac{x^2}{3} \right] = \left[\frac{4}{3} \right] = 1$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه ۱۵)

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

۴- گزینه «۴»

(فرشید کریمی)

$$f(x) = mx + n \Rightarrow \begin{pmatrix} 2 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} m \\ n \end{pmatrix}$$

$$-1 = 0 \times m + n \Rightarrow n = -1$$

$$0 = 2m + n \Rightarrow 0 = 2m - 1 \Rightarrow 2m = 1 \Rightarrow m = \frac{1}{2}$$

$$m + n = \frac{1}{2} + (-1) = -\frac{1}{2}$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۶ تا ۶۲)

۵- گزینه «۲»

(مهمبر ابراهیم توزنده‌بانی)

چون f یک تابع همانی است، باید به فرم f(x) = x باشد. لذا:

$$\frac{ax^2 + bx}{x + 3} = x \Rightarrow ax^2 + bx = x^2 + 3x \Rightarrow a = 1, b = 3$$

از طرفی g تابع ثابت است، لذا:

$$k + 1 = m^2 - 2m = 0 \Rightarrow k = -1, m = 0, 2$$

چون بیشترین مقدار را خواسته m = 2 را در نظر می‌گیریم.

$$a + b + m + k = 1 + 3 + 2 + (-1) = 5$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۵ تا ۳۳)

د) $f(x) = -2x + 11$ و $g(x) = -1$ (برای $x > 4$ و $x \in \mathbb{Z}$)

قابل قبول $x = 4/5 \Rightarrow -2x + 11 - 1 = 1 \Rightarrow x = 4/5$

بنابراین معادله ۳ جواب دارد که مجموع آن برابر است با:

$$-\frac{1}{2} + 5 + 4/5 = 9$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۹ تا ۴۵، ۵۴)

(امیر محمودیان)

۹- گزینه «۳»

با مقایسه نمودار میله‌ای و دایره‌ای، ۲ داده (فصلی) که زاویه 45° دارند

مربوط به فراوانی $\frac{a}{2} + 2$ هستند. ابتدا فراوانی این ۲ فصل را به دست

می آوریم:

$$\frac{45^\circ}{360^\circ} \times 40 = 5$$

$$\frac{a}{2} + 2 = 5 \Rightarrow \frac{a}{2} = 3 \Rightarrow a = 6$$

حال با توجه به آن که فراوانی کل داده‌ها ۴۰ تاست، مقدار b را محاسبه می‌کنیم:

$$\frac{a}{2} + 2 + \frac{a}{2} + 2 + \frac{b-2}{3} + a + \frac{2b+8}{3} + 11 = 40$$

$$\frac{a=6}{\rightarrow} 5 + 5 + \frac{b-2}{3} + 6 + \frac{2b+8}{3} + 11 = 40$$

$$\Rightarrow \frac{b-2}{3} + \frac{2b+8}{3} = 13$$

$$\xrightarrow{\times 3} b - 2 + 2b + 8 = 39 \Rightarrow 3b = 33 \Rightarrow b = 11$$

فراوانی ۲ فصل دیگر برابر است با:

$$\frac{b-2}{3} + a = \frac{11-2}{3} + 6 = 9 \Rightarrow x^\circ$$

$$\frac{2b+8}{3} + 11 = \frac{2 \times 11 + 8}{3} + 11 = 21 \Rightarrow y^\circ$$

$$\frac{x}{360} = \frac{9}{40} \Rightarrow x = 81^\circ \text{ و } \frac{y}{360} = \frac{21}{40} \Rightarrow y = 189^\circ$$

$$y - x = 189 - 81 = 108$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۰۰ تا ۱۰۹)

(عباس مالکی)

۱۰- گزینه «۲»

۹۶ درصد داده‌ها در جامعه نرمال در فاصله دو انحراف معیار از میانگین قرار دارند بنابراین:

$$(\bar{x} - 2\sigma, \bar{x} + 2\sigma) = (18, 26)$$

$$\Rightarrow \bar{x} = 22, \sigma = 2$$

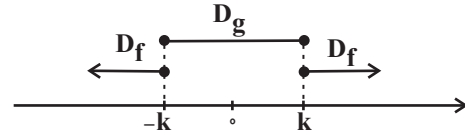
$$\Rightarrow \sigma^2 = 2^2 = 4$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۹۱ تا ۹۳)

۶- گزینه «۱»

(سعید عزیزقانی)

برای نوشتن تابع $(f+g)(x)$ داریم:

$$D_{f+g} = D_f \cap D_g = \{-k, k\}$$

در ادامه، معادله نوشته شده در صورت سؤال را می‌نویسیم:

$$(f+g)(x) = g(x) \Rightarrow f(x) + g(x) = g(x)$$

$$\Rightarrow f(x) = 0, x = -k, k$$

برای تابع f داریم:

$$f(x) = [x] + [-x] = \begin{cases} 0 & x \in \mathbb{Z} \\ -1 & x \notin \mathbb{Z} \end{cases}$$

بنابراین اگر بخواهیم $f(x) = 0$ باشد کافی است $k \in \mathbb{Z}$ باشد.

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۷ تا ۵۴)

(فرشید کریمی)

۷- گزینه «۴»

$$R = C \Rightarrow 2x^2 + 12 - 6x = 2x^2 + 16 - 3x$$

$$\Rightarrow x^2 - 3x - 4 = 0 \xrightarrow{x>0} x = 4$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

(امیر محمودیان)

۸- گزینه «۳»

نکته: تابع $g(x) = [x] + [-x]$ به ازای هر عدد صحیح برابر صفر و به ازای

هر عدد غیر صحیح برابر -1 است، یعنی:

$$[x] + [-x] = \begin{cases} 0 & , x \in \mathbb{Z} \\ -1 & , x \notin \mathbb{Z} \end{cases}$$

بنابراین برای $(f+g)(x)$ چهار حالت وجود دارد:

(الف) $(x \in \mathbb{Z} \text{ و } x < 0) \quad g(x) = 0 \text{ و } f(x) = x + \frac{5}{2}$

$$(f+g)(x) = 1 \Rightarrow x + \frac{5}{2} + 0 = 1 \Rightarrow x = -\frac{3}{2}$$

غیرقابل قبول است، چون جواب عدد صحیح نیست.

(ب) $(x \notin \mathbb{Z} \text{ و } x < 0) \quad g(x) = -1 \text{ و } f(x) = x + \frac{5}{2}$

$$(f+g)(x) = 1 \Rightarrow x + \frac{5}{2} - 1 = 1 \Rightarrow x = -\frac{1}{2}$$

(ج) $(x \in \mathbb{Z} \text{ و } x > 4) \quad g(x) = 0 \text{ و } f(x) = -2x + 11$

$$(f+g)(x) = 1 \Rightarrow -2x + 11 + 0 = 1 \Rightarrow x = 5$$

۱۱- گزینه «۳»

(سعید عزیزقانی)

با داشتن تورم هر سال و مبلغ کالا در سال ۱۴۰۰ داریم:

$$\text{قیمت کالا در سال } ۱۴۰۰ = (1 + \frac{\text{درصد تورم}}{۱۰۰}) \times ۱۴۰۰ = \text{قیمت کالا در سال } ۱۴۰۱$$

$$۱۴۰۱ = (1 + \frac{۱۲۰}{۱۰۰}) \times x = ۲/۲x \Rightarrow \text{قیمت کالا در سال } ۱۴۰۱$$

$$\text{قیمت کالا در سال } ۱۴۰۲ = (1 + \frac{\text{درصد تورم}}{۱۰۰}) \times ۱۴۰۱ = \text{قیمت کالا در سال } ۱۴۰۲$$

$$۱۴۰۲ = (1 + \frac{۱۸۰}{۱۰۰}) \times ۲/۲x = ۲/۸ \times ۲/۲x \Rightarrow \text{قیمت کالا در سال } ۱۴۰۲$$

در نهایت داریم:

$$۲/۸ \times ۲/۲x = ۶۱۶۰۰ \Rightarrow x = \frac{۶۱۶۰۰}{۲/۸ \times ۲/۲} = ۱۰۰۰۰ \text{ تومان}$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۷ تا ۶۰)

۱۲- گزینه «۳»

(مهمربیرایی)

ابتدا گزاره صورت سؤال را ساده تر می کنیم:

$$A \Rightarrow B \equiv \sim A \vee B \text{ می دانیم}$$

$$(\sim (p \wedge q) \vee (p \vee \sim q)) \Rightarrow r$$

$$\equiv ((\sim p \vee \sim q) \vee (p \vee \sim q)) \Rightarrow r \equiv \left(\underbrace{\sim q \vee (p \vee \sim q)}_T \right) \Rightarrow r$$

$$\equiv T \Rightarrow r \equiv r$$

حال گزینه ها را بررسی می کنیم:

گزینه «۱»:

$$((p \wedge \sim q) \vee (p \wedge q)) \Rightarrow r \equiv \left(p \wedge \underbrace{(\sim q \vee q)}_T \right) \Rightarrow r$$

$$\equiv p \Rightarrow r$$

گزینه «۲»:

$$\sim (p \vee (q \wedge p)) \Rightarrow r \equiv \sim (p) \Rightarrow r \equiv \sim p \Rightarrow r$$

گزینه «۳»:

$$(\sim (p \wedge q) \vee p) \Rightarrow r \equiv (\sim p \vee \sim q \vee p) \Rightarrow r$$

$$\equiv \left(\underbrace{(\sim p \vee p)}_T \vee \sim q \right) \Rightarrow r \equiv T \vee \sim q \Rightarrow r$$

گزینه «۴»:

$$\left(p \wedge \underbrace{((q \vee \sim p) \wedge \sim p)}_{\sim p} \right) \Rightarrow r \equiv \left(p \wedge \underbrace{\sim p}_F \right) \Rightarrow r$$

$$\equiv F \Rightarrow r \equiv T$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۱۳- گزینه «۴»

(مهمربیرایی)

برای فروش لباس ها دو حالت زیر را داریم:

(۱) یک نفر فقط یک لباس بخرد و دو نفر دیگر هر کدام دو لباس بخرند:

ابتدا دو نفر از سه نفر را انتخاب می کنیم و به هر کدام دو لباس می دهیم.

سپس یک لباس باقی مانده را به نفر سوم می دهیم:

$$\left(\begin{matrix} ۳ \\ ۲ \end{matrix} \right) \times \left(\begin{matrix} ۵ \\ ۲ \end{matrix} \right) \times \left(\begin{matrix} ۳ \\ ۲ \end{matrix} \right) \times \left(\begin{matrix} ۱ \\ ۱ \end{matrix} \right) = ۳ \times ۱۰ \times ۳ \times ۱ = ۹۰$$

(۲) یک نفر سه لباس بخرد و دو نفر دیگر هر کدام یک لباس بخرند:

ابتدا دو نفر از سه نفر را انتخاب می کنیم و به هر کدام یک لباس می دهیم.

سپس سه لباس باقی مانده را به نفر سوم می دهیم:

$$\left(\begin{matrix} ۳ \\ ۲ \end{matrix} \right) \times \left(\begin{matrix} ۵ \\ ۱ \end{matrix} \right) \times \left(\begin{matrix} ۴ \\ ۱ \end{matrix} \right) \times \left(\begin{matrix} ۳ \\ ۳ \end{matrix} \right) = ۳ \times ۵ \times ۴ \times ۱ = ۶۰$$

در انتها تعداد حالت های به دست آمده را با هم جمع می کنیم:

$$۹۰ + ۶۰ = ۱۵۰$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

۱۴- گزینه «۴»

(امیر مهمربیرایی)

فضای نمونه: هر نفر برای پیاده شدن ۶ انتخاب دارد. طبق اصل ضرب

داریم:

$$n(S) = ۶ \times ۶ \times ۶ \times ۶ \times ۶ = ۶^۵$$

پیشامد A: ابتدا به ۶ حالت ایستگاهی که فرد A و B پیاده می شوند

تعیین می شود. حال به ۵ حالت ایستگاه فرد C مشخص شده و سپس

برای فرد D و E هر کدام ۶ حالت وجود دارد:

$$n(A) = ۶ \times ۵ \times ۶ \times ۶ = ۵ \times ۶^۳$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{۵ \times ۶^۳}{۶^۵} = \frac{۵}{۶^۲} = \frac{۵}{۳۶}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۷)

۱۵- گزینه «۲»

(فرشید کریمی)

$$B' \subset A'$$

$$\Rightarrow A \subset B$$

بنابراین:

$$۱) A' - B = A' \cap B' = B'$$

$$۲) A \cup B' \neq B \cup B'$$

$$۳) B' - A' = B' \cap A = \emptyset$$

$$۴) B - A' = B \cap A = A$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۶)

۱۶- گزینه «۳»

(علی حسینی نوه)

جمله چهارم برابر است با:

$$n=3 \Rightarrow a_4 = \left[\frac{10}{3}\right] a_3 + (-1)^3$$

$$\Rightarrow a_4 = 3a_3 - 1 \xrightarrow{a_3=5} a_4 = 3(5) - 1 \Rightarrow a_4 = 14$$

جمله دوم برابر است با:

$$n=2 \Rightarrow a_3 = \left[\frac{10}{2}\right] a_2 + (-1)^2$$

$$\Rightarrow a_3 = 5a_2 + 1 \xrightarrow{a_2=1} 5 = 5a_2 + 1 \Rightarrow 5a_2 = 4 \Rightarrow a_2 = \frac{4}{5}$$

$$a_4 + a_2 = 14 + \frac{4}{5} \Rightarrow 14 \frac{4}{5}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۵۸ و ۵۹)

۱۷- گزینه «۳»

(علی قهرمان زاده)

$$5, 5+d, \boxed{}, \boxed{}, \boxed{}, \boxed{}, k-d, k$$

مجموع = ۱۱۹

$$S_7 = 119 \Rightarrow \frac{7}{2}(\Delta + d + k - d) = 119$$

$$\frac{7}{2}(\Delta + k) = 119 \Rightarrow k = 29$$

$$\Delta, \dots, 29$$

$$d = \frac{29 - \Delta}{7 + 1} = \frac{24}{8} = 3 \Rightarrow k + d = 29 + 3 = 32$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۷۲)

۱۸- گزینه «۱»

(علی حسینی نوه)

با توجه به صورت سؤال داریم:

$$a_7 \times a_4 \times a_5 = 108 \Rightarrow a_1 r \times a_1 r^3 \times a_1 r^4 = 108$$

$$\Rightarrow a_1^3 r^8 = 108$$

$$a_9 = 192 \Rightarrow a_1 r^8 = 192$$

$$\Rightarrow \frac{a_1^3 r^8}{a_1 r^8} = \frac{108}{192} \Rightarrow a_1^2 = \frac{108}{192} \Rightarrow a_1^2 = \frac{36 \times 3}{64 \times 3} \Rightarrow a_1^2 = \frac{36}{64}$$

$$\Rightarrow a_1 = \pm \frac{6}{8}$$

با توجه به اطلاعات سؤال $a_1 = \frac{6}{8}$ قابل قبول است.

از آنجایی که مقدار جمله نهم دنباله برابر ۱۹۲ و $a_1 = \frac{6}{8}$ است، پس نسبت مشترک دنباله برابر است با:

$$a_1 r^8 = 192 \xrightarrow{a_1 = \frac{6}{8}} \frac{6}{8} r^8 = 192 \Rightarrow r^8 = \frac{192 \times 8}{6}$$

$$r^8 = 256 \Rightarrow r^8 = 2^8 \Rightarrow r = \pm 2$$

با توجه به سؤال دنباله افزایشی است، پس $r = 2$ قابل قبول است.

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیر فطی، صفحه‌های ۷۳ تا ۸۵)

۱۹- گزینه «۲»

(علی حسینی نوه)

$$\left(\frac{1}{\sqrt{x}}\right)^{\frac{1}{7}} (2 - \sqrt{3})^{\frac{1}{7}} \underbrace{(2 - \sqrt{3})(\sqrt{3} + 2)(\sqrt{x} - 1)}_{\text{اتحاد مزدوج}}^{\frac{1}{7}} = (-\sqrt{3})^{\frac{1}{7}}$$

$$(2 - \sqrt{3})(\sqrt{3} + 2) = 2^2 - (\sqrt{3})^2 = 4 - 3 = 1 \quad \text{حاصل اتحاد مزدوج:}$$

$$\Rightarrow \left(\left(\frac{1}{\sqrt{x}}\right)(\sqrt{x} - 1)(2 - \sqrt{3})\right)^{\frac{1}{7}} = (-\sqrt{3})^{\frac{1}{7}}$$

$$\left(\frac{1}{\sqrt{x}}\right)(\sqrt{x} - 1)(2 - \sqrt{3}) = -\sqrt{3}$$

$$\times \sqrt{x} \Rightarrow 2\sqrt{x} - \sqrt{3x} - 2 + \sqrt{3} = -\sqrt{3x}$$

$$2\sqrt{x} = 2 - \sqrt{3} \Rightarrow \sqrt{x} = 1 - \frac{\sqrt{3}}{2} \xrightarrow{\text{توان ۲}} x = \left(1 - \frac{\sqrt{3}}{2}\right)^2$$

$$= 1 - \sqrt{3} + \frac{3}{4} = \frac{7}{4} - \sqrt{3}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیر فطی، صفحه‌های ۸۶ تا ۹۴)

۲۰- گزینه «۲»

(معمربراهیم توزندهانی)

$$f(-1) = a \times b = 6 \Rightarrow b = \frac{6}{a}(1)$$

$$f(2) = a \times b^{-2} = \frac{3}{4} \xrightarrow{(1)} a \times \frac{a^2}{36} = \frac{3}{4} \Rightarrow a^3 = 27 \Rightarrow a = 3$$

$$\Rightarrow b = \frac{6}{3} = 2$$

$$\Rightarrow f(x) = 3 \times 2^{-x}$$

عرض نقطه برخورد تابع $f(x)$ با محور y ها برابر است با:

$$\Rightarrow f(0) = 3 \times 2^0 = 3$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیر فطی، صفحه‌های ۱۰۰ تا ۱۰۲)

زبان و ادبیات فارسی

۲۱- گزینه «۳»

(سعید یغفری)

در نثر دوره سامانی لغات کم کاربرد فارسی در مقایسه با دوره های بعد بیشتر بودند و در متون این دوره فعل یا اسم به حکم ضرورت معنی تکرار می شد. به کارگیری ردیف های فعلی و اسمی دشوار در شعر نیز از ویژگی های ادبی سبک عراقی در سده های پنجم و ششم بود.

تشریح دیگر گزینه ها:

گزینه «۱»: ویژگی نثر دوره سامانی - ویژگی زبانی شعر سبک عراقی
گزینه «۲»: ویژگی نثر دوره غزنوی و سلجوقی - ویژگی ادبی شعر سبک عراقی

گزینه «۴»: ویژگی ادبی شعر سبک عراقی - ویژگی نثر دوره سامانی
(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک شناسی، صفحه های ۶۴ و ۸۴)

۲۲- گزینه «۳»

(سید علیرضا علویان)

کتب داراشکوه در هند از آثار نثر ساده در خارج از ایران و عالم آرای عباسی اثر اسکندر بیگ ترکمان از آثار نثر ساده در ایران است. عباس نامه و حید قزوینی از آثار مصنوع سبک هندی و احسن التواریخ از آثار نثر بینابین در این دوره است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک شناسی، صفحه های ۸۳ و ۸۴)

۲۳- گزینه «۱»

(سعید یغفری)

کلیم کاشانی در ابداع معانی و خیال های رنگین مشهور است و این ویژگی به غزل های او لطف ویژه ای بخشیده است.

مثنوی «جمشید و خورشید» سلمان ساوجی به شیوه داستان های نظامی سروده شده است.

از دیگر شاعران قرن هشتم که به پیروی از نظامی مثنوی هایی سروده است می توان به خواجه کرمانی اشاره کرد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات و سبک شناسی، صفحه های ۱۷ و ۶۱)

۲۴- گزینه «۳»

(یاسین مهریان)

خطاهای متن عبارت اند از:

۱) شهریار، از بزرگ ترین شاعران «غزل سرای» معاصر است.

۲) شهریار، از غزل سرایان نامی، به ویژه «حافظ» تأثیر فراوان پذیرفته است.

۳) بیت مذکور سروده ملک الشعرای بهار است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه های ۴۷ و ۷۱)

۲۵- گزینه «۳»

(یاسین مهریان)

شاعران قصیده سرای دوره بازگشت: صبا کاشانی، قانی شیرازی و سروش اصفهانی

شاعران غزل سرای دوره بازگشت: نشاط اصفهانی، فروغی بسطامی و مجمر اصفهانی

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۳)

۲۶- گزینه «۴»

(سعید یغفری)

سادگی و روانی کلام و کمی آرایه های ادبی در این بیت از ویژگی های سبک خراسانی است. ضمن اینکه کاربردهایی مانند «همی» بیشتر در سبک خراسانی دیده می شود.

ویژگی های شعر سبک عراقی (سده های پنجم و ششم) در دیگر ابیات:

گزینه «۱»: ورود لغات ترکی به زبان فارسی: سن / فراوانی ترکیبات نو: توسن خو، سوسن بو

گزینه «۲»: ردیف فعلی و اسمی دشوار در شعر: دریغا روزگار من

گزینه «۳»: فراوانی ترکیبات نو (مانند عاشقک) از ویژگی های شعر این دوره است و زبان شعر سادگی دوره خراسانی را ندارد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک شناسی، صفحه های ۶۲، ۶۳، ۸۴ و ۸۵)

۲۷- گزینه «۳»

(سید علیرضا علویان)

فاقد لغات کهنه و قدیمی بودن، کاربرد «نزاکت» از لغات پرتکرار این دوره و بی دقتی در کاربرد حرف اضافه (رسیدن بر) از ویژگی های زبانی این بیت است که مختص سبک هندی می باشد.

تشریح دیگر گزینه ها:

گزینه «۱»: بیت نماینده سبک خراسانی است. از ویژگی های آن می توان به کم بودن لغات عربی، تفاوت تلفظ لغات (اسپ) و کاربرد واژگان کهنه و مهجور (آهختی، اوستام) اشاره کرد.

گزینه «۲»: بیت مربوط به دوره معاصر است. ویژگی های زبان امروزی، واژگان آشنا و سادگی و روانی در آن مشهود است.

گزینه «۴»: بیت مربوط به سبک عراقی است. زبان آن در چارچوب زبان فارسی قدیم است که تا حدودی مختصات جدید یافته است و همچنین خالی بودن شعر از کاربردهایی مانند «مر»، «همی»، «اندر» و... نشانگر نوشتن زبان و حرکت زبان از خراسانی به عراقی است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، (۲) و (۳)، سبک شناسی، ترکیبی)

۲۸- گزینه «۲»

(سعید یغفری)

بیت این گزینه مفهومی عرفانی دارد و ویژگی های زبانی سبک بیداری نیز در آن دیده نمی شود. بیت از حدیقه سنایی انتخاب شده است که از آثار سبک عراقی است.

ابیات دیگر گزینه ها همگی از اشعار سبک بیداری هستند.

تشریح دیگر گزینه ها:

گزینه «۱»: وجود واژگان فرنگی: کمیسیون

گزینه «۳»: وجود واژگان محاوره ای: لوس

گزینه «۴»: وجود واژگان کهن: بادافره

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک شناسی، صفحه های ۴۲ و ۴۳)

۲۹- گزینه ۱»

(مفسر اصفری)

د) حسن تعلیل: شاعر دلیل ناله پرندهگان را شکوفاشدن گل توسط باد سحر دانسته است.

ه) ایهام تناسب: تاب: ۱- طاق (معنای مورد نظر)، ۲- فروغ و روشنی (معنای مورد نظر نیست؛ اما با خورشید و پرتو تناسب دارد).
ب) جناس (تام): بالا: بلندی (مقابل پایین) - بالا: قد و قامت
الف) تلمیح: به داستان بر دارشدن منصور حلاج اشاره دارد.
ج) تشبیه: تیر بلا (اضافه تشبیهی)

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع، ترکیبی)

۳۰- گزینه ۴»

(یاسین مودیان)

بیت اول: فاقد استعاره / پارادوکس: ۱- اینکه مات (کیش و مات)، برد باشد و ۲- اینکه نیستی، هست باشد. = صفر استعاره - دو پارادوکس
بیت دوم: استعاره: ۱- گردن داشتن مرگ، ۲- از اسب پایین آمدن اقبال و ۳- اینکه اقبال، دست یار را می‌بوسد. / پارادوکس: ۱- تیغ حیات‌انگیز و ۲- اینکه گردن مرگ، بریده شود و مرگ، بمیرد! = سه استعاره و دو پارادوکس
بیت سوم: استعاره: ۱- «ماه» استعاره از چهره یار، ۲- «سایه» استعاره از خط مشکین و ۳- «آفتاب» استعاره از رخ یار / پارادوکس: سایه‌انداختن روی آفتاب، متناقض‌نما است. = سه استعاره و یک پارادوکس
بنابراین، در ابیات مجموعاً شش استعاره و پنج متناقض‌نما (پارادوکس) یافت می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۲) و (۳)، بیان و بدیع، ترکیبی)

۳۱- گزینه ۳»

(مجتبی فرهادی)

تشبیه: کین و مهر به زنبور تشبیه شده است. / جناس: نیش و نوش / لف و نشر: لف‌ها: کین و مهر - نشرها: نیش و نوش
تشریح دیگر گزینه‌ها:
گزینه ۱» تشبیه: - / جناس: بر و تر / لف و نشر: لف‌ها: آتش و آب - نشرها: دل و چشم

گزینه ۲» تشبیه: چون نگین / جناس: گردون و گردان / لف و نشر: -

گزینه ۴» تشبیه: - / جناس: - / لف و نشر: -

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع، ترکیبی)

۳۲- گزینه ۱»

(سیدعلیرضا احمدی)

الف) ایهام تناسب: «مدام» در معنای «همیشه» آمده است و معنای انحرافی آن (شراب)، با واژه «مست» تناسب دارد.

ب) مجاز: «شب و روز»: همیشه

ج) جناس تام: «میان» سه بار تکرار شده است؛ مرتبه اول و دوم در معنای «کمر» و مرتبه سوم، در معنای «وسط» آمده است.

د) حسن تعلیل: معلول منطقی‌ای که در طبیعت اتفاق می‌افتد: سرخی آسمان پیش از آفتاب (دامن گردون پر از خون جگر بینم به صبح) و علت غیرمنطقی و ادبی آن: گریستن ستاره‌ها به‌خاطر عشق یار (بس که در مهر تو اشک از چشم اختر می‌چکد)

ه) لف و نشر: لف ۱: آه ۲: بناگوش / نشر ۱: نیمه شب، نشر ۲: صبح

علت رد گزینه ۲» نبودن ایهام در بیت «الف» و نبودن حسن تعلیل در بیت «ب»

علت رد گزینه ۳» نبودن ایهام در بیت «د» و نبودن حس‌آمیزی در بیت «ب»
علت رد گزینه ۴» نبودن لف و نشر در بیت «الف»

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع، ترکیبی)

۳۳- گزینه ۲»

(علیرضا یعفری)

«گوش نی»: تشخیص و استعاره / گو و گوش: جناس ناهمسان / گو و مگو: تضاد / نی و چنگ: مراعات نظیر / بازاری‌بودن: کنایه / عشاق (عاشقان) و دمساز (مونس)، معانی موسیقایی نیز دارند که قابل قبول نیست و با چنگ و نی تناسب می‌سازد: ایهام تناسب

بیت، فاقد مجاز و تشبیه و حسن تعلیل و ایهام است.

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع، ترکیبی)

۳۴- گزینه ۲»

(مفسر اصفری)

ایهام تناسب: روان: ۱- جاری (معنای مورد نظر)، ۲- روح (معنای مورد نظر نیست، اما با جان تناسب دارد).

استعاره: «لعل» استعاره از لب و دم زدن باد سحر، استعاره مکنیه است.

کنایه: «دم زدن»: سخن گفتن

تلمیح: به داستان حضرت خضر و جاودانه‌شدن آن حضرت با نوشیدن آب حیات اشاره دارد.

رد گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴»: حس‌آمیزی و اسلوب معادله

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع، ترکیبی)

۳۵- گزینه ۲»

(سیدعلیرضا احمدی)

تشبیهات: بهشت وصل / بهشت وصل [مانند] دوزخ شد.

مجاز: «صد» مجاز از تعداد بسیار

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱» «شکر» استعاره از لب و «مگس» استعاره از رقیبان / بیت، فاقد ایهام است.

گزینه ۳» اشاره و تلمیح به داستان یوسف نبی (ع) / بیت فاقد مجاز است و واژه «عالم» در معنای حقیقی جهان به‌کار رفته است.

گزینه ۴» «نظر بستن» کنایه از بی‌اعتنایی / بیت فاقد تشخیص است؛ چرا که مقصود شاعر از «گل خندان»، معشوق است و خطاب قراردادن معشوق، تشخیص یا جان‌بخشی محسوب نمی‌شود. («گل خندان»، استعاره مصرحه از معشوق است).

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیع، ترکیبی)

۳۶- گزینه «۳»

(سیرعلیرضا احمدی)

الف) «فلک» در معنای «آسمان» آمده است و معنای ثانویه آن (ابزار و شیوه‌ای خشونت‌بار برای تأدیب و تنبیه) با تازیانه تناسب دارد.
 ب) «شیر» در معنای «حیوان درنده» آمده است و معنای ثانویه آن (شیر نوشیدنی) با مادر و زاییدن تناسب دارد.
 ج) «کرم» اسم شهری است و معنای ثانویه آن (کرم‌ها) با «ایوب» تناسب تلمیحی دارد.
 د) ایهام یا ایهام تناسبی مشهود نیست.
 ه) «سرکشی» ایهام ساخته و در دو معنا قابل استفاده است. یکی معنای کنایی (عصیان) و دیگری، کشیدن سر و بلندی قامت.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بدیع معنوی، صفحه‌های ۱۹ تا ۹۱)

۳۷- گزینه «۳»

(مسن اصغری)

قافیه‌ساختن «رسد و کشد» درست نیست؛ زیرا «د» الحاقی محسوب می‌شود و صامت قافیه‌های «رس و کش»، متفاوت است.

تأقیه سایر ابیات:

گزینه «۱»: مصوت‌های «خاطر و منظر» متفاوت هستند؛ اما به دلیل داشتن حروف الحاقی «ش»، قافیه درست است.
 گزینه «۲»: واژه‌های «دوش» دارای دو معنای متفاوت و جناس تام و قافیه هستند. (به ترتیب: دیشب و کتف)
 گزینه «۴»: «ید» در بن‌های ماضی «خرید و برید»، الحاقی نیست؛ بلکه جزو حروف اصلی محسوب می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه، صفحه‌های ۱۹ تا ۹۲)

۳۸- گزینه «۴»

(یاسین موریان)

فقط قافیه بیت «الف»، دارای حرف الحاقی است و «ی» در واژه‌های «پای» و «سرای»، الحاقی محسوب می‌شود.

تشریح سایر ابیات:

بیت «ب»: به دلیل تفاوت نوع «ن»، نمی‌توان آن را الحاقی دانست و «دوستان» و «بوستان»، فاقد حرف الحاقی‌اند.
 بیت «ج»: «ست» در مصراع دوم، بخشی از خود واژه «راست» می‌باشد؛ پس، «ماست» و «راست»، فاقد حرف الحاقی‌اند.
 بیت «د»: «ه» در واژه‌های «بخواه» و «گناه»، ملفوظ است؛ بنابراین، «بخواه» و «گناه»، فاقد حرف الحاقی‌اند و حروف اصلی آن‌ها، «اه» است.
 بیت «ه»: «ند» در واژه «بلند»، بخشی از خود واژه می‌باشد؛ پس، «بلند» و «نکند»، فاقد حرف الحاقی‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه، صفحه ۹۱)

۳۹- گزینه «۳»

(مجتبی فرهادی)

وزن بیت صورت سؤال و بیت گزینه «۳»، «مفتعلن فاعلاتن مفتعلن فع» است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن
 گزینه «۲»: مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن
 گزینه «۴»: مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلن

(علوم و فنون ادبی (۲) و (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۴۰- گزینه «۴»

(سیرعلیرضا علویان)

فقط تقطیع این بیت درست درج شده است. وزن این گزینه، «مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلن» است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: فاعلاتن مفاعیل فاعلن؛ مرز پایه‌ها نادرست درج شده است.
 گزینه «۲»: مفاعیل فاعلاتن مفاعیل فاعلن؛ رکن دوم نادرست تقطیع شده است: (ش ی شَه رَم).
 گزینه «۳»: مفعول فاعلاتن مفاعیلن؛ رکن اول نادرست تقطیع شده است: (عَز بیک ک).

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۶۷ تا ۷۰)

۴۱- گزینه «۴»

(یاسین موریان)

وزن مصراع دوم، «مفتعلن فاعلاتن مفتعلن فع» می‌باشد که اگر «بود از» در مصراع دوم، با حذف همزه خوانده شود، وزن شعر دچار اشکال می‌شود؛ پس، این سروده فاقد اختیار «حذف همزه» است. / بلندبودن هجای پایان مصراع:

«داشت» در مصراع اول

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: وزن‌واژه: فاعلاتن / کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند: «گی» در واژه «خستگی» / ابدال: در رکن آخر مصراع اول و دوم، ابدال به کار رفته‌است.
 گزینه «۲»: وزن مصراع اول: مفاعیل فاعلاتن مفاعیل فاعلن / ابدال: در رکن آخر مصراع اول، از اختیار ابدال استفاده شده‌است. / بلندبودن هجای پایان مصراع: «بود» در مصراع سوم

گزینه «۳»: وزن‌واژه: فعولن / حذف همزه: «خوب است» / بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه: «ی» در ترکیب «صدای تو»، به شکل بلند تلفظ می‌شود. هم‌چنین، «ه» در واژه «سبزینه» و «ه» در واژه «گیاه»، دارای این اختیار است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۴۲- گزینه «۳»

(یاسین موریان)

وزن بیت: مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفاعیلن / در رکن آخر مصراع دوم، به جای «مفاعیلن»، از «مفتعلن» استفاده شده است: اختیار وزنی قلب ابیات گزینه‌های «۱» و «۴»، در وزن «مفتعلن مفاعیلن مفتعلن مفاعیلن» سروده شده‌اند و فاقد اختیار شاعری قلب هستند.
 بیت گزینه «۲»، بر وزن «مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن» سروده شده‌است و اختیار قلب در آن مشهود نیست.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۴۳- گزینه «۳»

(سیرعلیرضا علویان)

مصراع «ب»، جزوی از بحر رمل مسدس محذوف و مصراع‌های «الف»، «د» و «ه»، دارای اختیار آوردن فاعلاتن به جای فاعلاتن هستند.

تشریح وزن مصراع‌ها:

الف) فاعلاتن مفاعیل فاعلن
 ب) فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

ج) فعلاتن مفاعن فعلن

د) فعلاتن فعلاتن فعلن

ه) فعلاتن فعلاتن فعلن

تکته: علی رغم عرف کنکور و آزمون‌های آزمایشی، باید توجه داشت که هیچ مصراعی به تنهایی نمی‌تواند بحر مثنی یا مسدس و... باشد؛ زیرا مثنی و مسدس یعنی یک بیت هشت‌رکنی و شش‌رکنی و هیچ مصراعی (در محدوده کتاب درسی) شامل هشت یا شش رکن نیست.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۴۴- گزینه ۳

(یاسین مهربان)

وزن این سروده، «مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن» یا «مستفعلن مفاعیل فاعلن» می‌باشد که به‌درستی ذکر شده‌است. توجه داشته باشید که میان رکن دوم و سوم مصراع دوم (فاعلات مفاعیل)، اختیار شاعری «ابدال» به‌کار رفته‌است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: وزن مصراع اول، «مفاعیل فاعلاتن فع» است.

گزینه ۲: وزن مصراع دوم، «مفتعلن فاعلات مفتعلن فع» است.

گزینه ۴: وزن مصراع دوم، «فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن» است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۴۵- گزینه ۱

(سیرعلیرضا احمدری)

الف) حرف روی قافیه، «ی» است و حروف الحاقی در هر دو بیت، «اش» است.

ب) حسن تعلیل: آوردن دلیل دروغین و شاعرانه برای پیدایش نی / تشخیص: دیدن و سر و تن داشتن چوب / لف و نشر: لف‌ها: دل‌گرمی و دم‌سردی و نشرها: خردادمه و دی / کنایه: دل‌گرمی: امید و دم‌سردی: ناامیدی

ج) وزن ابیات، دو دسته‌بندی هجایی دارد و یکی از برش‌های آن، «مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن» است و برش دیگر، «مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن» است.

د) مفهوم بیت نخست صورت سؤال: لزوم تحمل سختی و مفهوم بیت دوم صورت سؤال: تأثیر درونیات بر جهان خارج است؛ ولی مصراع مذکور در مورد لزوم تزکیه و ترک تعلقات دنیوی و توصیه به مقابله با شیاطین درونی و بیرونی است.

ه) تشبیهات موجود در ابیات، همگی ذهنی‌اند. برای مثال: تیغ جفا (جفا که مفهومی ذهنی است، به تیغ تشبیه شده‌است).

(علوم و فنون ادبی، ترکیبی)

۴۶- گزینه ۲

(سعید معفری)

الف) شاعر از هجرت و کوچ به شهری آرمانی سخن می‌گوید.

ب) اندوهگین بودن به‌خاطر نادانی و خفته‌دلی مردم

پ) من عاشقم و همه هستی‌ام را در این راه ایثار می‌کنم.

ت) شاعر از اینکه همه چیزش را از دست داده‌است، ناامید است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه‌های ۱۰۳، ۱۰۷، ۱۱۰ و ۱۱۹)

۴۷- گزینه ۱

(سیرمهر هاشمی)

در این گزینه، رد پای خزان دیده می‌شود و شاعر می‌گوید: اکنون برگ‌های درخت انگور، مانند پیش‌بند رنگ‌رزان به رنگ‌های گوناگون درآمده‌است و باید لباس‌های پشمی و کتانی را برای فصل سرد، آماده کرد. در دیگر ابیات، مانند متن صورت سؤال، اشاره به فصل بهار شده‌است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۵۶)

۴۸- گزینه ۳

(سیرمهر هاشمی)

در این گزینه، شاعر، اعتراف می‌کند که در طول زندگی هرگز گره از کار کسی باز نکرده‌است، اما در گزینه‌های دیگر گناهی از او سر نزده‌است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۸۶)

۴۹- گزینه ۲

(یاسین مهربان)

بیت «ب»: در این بیت، شاعر بیان می‌کند با اندکی از مال، باید گشاده‌پیشانی (کنایه از خوش‌رو و خندان بودن) بود: خضوع
بیت «ج»: در این بیت، شاعر می‌گوید اگر می‌خواهی دیگران تو را آزار ندهند، تو هم مردم را آزار نده (اگر دیگران را آزار دهی، خودت هم مورد آزار قرار می‌گیری): مکافات عمل (به بیان امروزی، بیت بیان‌کننده «کارما» است).

بیت «د»: در این بیت، شاعر به معشوق می‌گوید که هر کاری انجام دهی، من راضی هستم: تسلیم

بیت «الف»: در این بیت، شاعر می‌گوید که فقط معشوقش می‌تواند باعث شادی او باشد و باغ و بهاران دیگر (خوشی‌های دیگر)، باعث خوشی او نمی‌شوند: خوگیری عاشق با معشوق

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه‌های ۱۹، ۲۵، ۲۸ و ۲۹)

۵۰- گزینه ۳

(فرهاد فروزان‌کیا)

اشاره لوح و قلم آبیانی تمثیلی و رمزآمیز به آفرینش ازلی است و سرنوشت محتوم (= حتمی) آفریده‌های الهی که این مفهوم فقط در گزینه‌های «۱» و «۲» و «۴» آمده‌است.

در گزینه سوم، اشاره‌های لوح و قلم ارتباطی با مفاهیم آفرینش الهی ندارد و سخن از هرمز، پادشاهی عالم و عالم‌پرور است که شهرتی یافت.

بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «سرنوشت ازلی ما ربط چندانی به فکر [دماغ] و گفتار ما ندارد.

سرنوشت را براساس لوح و قلم ببذیر و چون و چرا نکن. (تقدیرگرایی)

گزینه ۲: «اهل رمز [عارفان واقعی] فارغ از سرنوشت ازلی، به مقام رضا رسیده‌اند و چون و چرایی ندارند.

گزینه ۴: «عرش [مقام غیب] و سرنوشت ازلی، همه آفریده خدا هستند و به این دلیل شهرتی یافته‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۷۷)

علوم اجتماعی

۵۱- گزینه «۱»

(آرش مرتضائی فر)

الف) پدیده‌های تکوینی پدیده‌هایی هستند که انسان آن‌ها را ایجاد نمی‌کند ولی به واسطه ارتباطی که با زندگی انسان دارند به جهان اجتماعی راه می‌یابند.

ب) وقتی اجزای ولایه‌های جهان اجتماعی را در ارتباط با هم در نظر بگیریم، «نهادهای اجتماعی» آشکار می‌شوند.

ج) فرهنگ از طریق وراثت از نسلی به نسل دیگر منتقل نمی‌شود و راه انتقال آن، آموزش و تعلیم و تربیت است.

د) دورکیم حرکت جوامع بشری را به دو مقطع تقسیم می‌کند. جوامع مقطع نخست را جوامع مکانیکی و جوامع مقطع دوم را جوامع ارگانیکی می‌نامد. در جوامع مکانیکی تقسیم کار اجتماعی شکل نگرفته است یا در حد ساده و ابتدایی است مانند تقسیم کار سنی و جنسی، ولی در جوامع ارگانیکی تقسیم کار گسترده وجود دارد.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۲۰، ۲۳، ۳۰ و ۳۸)

۵۲- گزینه «۲»

(آریتا بیرقی)

- امروزه در ایران نهاد خانواده با تعارض‌های فرهنگی مواجه است.

- دگرگونی هویت زمانی رخ می‌دهد که تغییرات اجتماعی از محدوده تغییرات درون جهان اجتماعی فراتر روند.

- ترجیح زندگی مجردی بر زندگی خانوادگی نمونه تزلزل فرهنگی است.

- اگر جهان اجتماعی نتواند در برابر اشکال هم‌عرض خانواده از کیان خانواده دفاع کند، دچار بحران هویت می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۹۲)

۵۳- گزینه «۳»

تشریح موارد نادرست:

- آرمان‌های جهان اجتماعی در ارزش‌ها متبلور می‌شوند.

- موقعیت اجتماعی همان جایگاهی است که فرد در جامعه دارد.

(جامعه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۵۲، ۶۹، ۸۲ و ۸۴)

۵۴- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمان‌های)

- نمادها برحسب شرایط در زمینه‌های مختلف قابل تغییرند و تغییر آن‌ها تا زمانی که به تغییر در لایه‌های عمیق اجتماعی منجر نشود، موجب تحول و تغییر جهان اجتماعی نمی‌شود.

- در لایه‌های عمیق جهان اجتماعی، اجزای پدیده‌هایی قرار دارند که تأثیرات همه‌جانبه و فراگیر نسبت به دیگر اجزای دارند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۲۹ و ۳۰)

۵۵- گزینه «۱»

(آریتا بیرقی)

- هویت‌هایی که ابعاد متعالی و الهی انسان را نفی کنند به رسمیت شناخته نمی‌شوند. ← جهان اجتماعی دینی و معنوی

- با طرد دانش ابزاری متناظر با طبیعت امکان بهره‌وری معقول انسان را از طبیعت دور از دسترس می‌سازد. ← جهان اجتماعی اساطیری

- مطابق با نیاز خود از دستاوردهای جهان‌های دیگر بهره می‌برد ← جهان اجتماعی سالم و زنده و فعال

- هویت جنبش‌ها و انقلاب‌ها و کشورها براساس یکی از بلوک شرق و غرب شناسایی می‌شوند. ← جهان دوقطبی قرن بیستم.

- اشتراک مراتض‌ها و راهبه‌ها ← فرهنگ دنیاگرایز

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۳۶ و ۸۶)

(جامعه‌شناسی (۲)، پیداری اسلامی و جهان پدید، صفحه ۱۲۴)

۵۶- گزینه «۴»

(فاطمه صفری)

- روشنگری در سده‌های هفدهم و هجدهم میلادی، بیشتر شکلی عقل‌گرایانه داشت. روشنگری را رویکرد دنیوی، اگر با شناخت عقلی همراه باشد، به دلیل اینکه وحی را نمی‌پذیرد به دئیسم منجر می‌شود.

- گریز و رویگردانی از سکولاریسم در جوامع غربی، پیامدهای اجتماعی مختلفی داشت از جمله:

۱) برخی از نخبگان جهان غرب را به جست‌وجوی سنت‌های قدسی و دینی وا داشت.

۲) مهاجران ساکن کشورهای غربی را که اغلب مرعوب فرهنگ مدرن شده بودند، به سوی هویت دینی خود فراخواند.

۳) بازار معنویت‌های کاذب و دروغین را رونق بخشید؛ خرافه پرستی، شیطان پرستی، انواع بازسازی شده ادیان و عرفان‌های شرقی و سرخ پوستی، نمونه‌هایی از این معنویت‌های دروغین هستند.

- سکولاریسم به‌ترتیب، در حوزه‌های هنر، اقتصاد، سیاست و علم ظاهر گردید و فرهنگ تخصصی هریک از این حوزه‌ها، سکولار و دنیوی شد.

(جامعه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۴۳، ۱۰۱ و ۱۰۲)

۵۷- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمان‌های)

عبارت اول: ج

عبارت دوم: د

عبارت سوم: ب

عبارت چهارم: الف

(جامعه‌شناسی (۲)، پیداری اسلامی و جهان پدید، صفحه‌های ۱۲۸ و ۱۳۲)

۵۸- گزینه «۴»

(آزیتا بیرقی)

مجسمه داوود اثر میکل آنژ ← بازگشت به هنر یونان باستان
مطابقت دادن حرکات نماز با حرکات ورزشی ← در جهان غرب،
سکولاریسم به صورت جهان‌بینی غالب است.
اشتراک دکارت، روسو، دیدرو ← تسری سکولاریسم از لایه‌های سطحی
فرهنگ غرب به لایه‌های عمیق آن
قبول تثلیث از سوی آباء کلیسا ← تحریفات در مسیحیت قرون وسطی در
سطح اندیشه و نظر
(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۳۸، ۴۸ و ۵۱)

۵۹- گزینه «۳»

(فاطمه صفری)

- اهمیت امروزی ابوریحان بیرونی در به کارگیری روش انتقادی در کنار
روش تجربی، در بررسی‌های مذهبی، تاریخی و جغرافیایی است.
- ژان کالون با تفاسیر پروتستانی از دین، در گسترش فرهنگ سکولار در
فرهنگ عمومی غرب نقش داشت.
- مارکس جهان‌های اجتماعی را در طول هم قرار می‌دهد.
(جامعه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۵۱ و ۷۹)
(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه ۱۰۵)

۶۰- گزینه «۳»

(آرش مرثاشانی‌فر)

الف) ارسطو حکومت اقلیت براساس فضیلت را آریستوکراسی می‌نامد.
ب) برای اجرای قانون از قدرت نیز باید استفاده کرد یا حداقل تهدید کرد
که در صورت تخلف از قانون از قدرت استفاده می‌شود. برخی مواقع ترس از
پاسبان و مأمور قانون، راننده را از سریع راندن باز می‌دارد و او را وادار
می‌کند که سرعت مجاز و مطمئن را رعایت کند.
ج) سازمان، هم پیوند میان افراد و گروه‌های انسانی مانند رابطه همکاران و
هموطنان و هم‌کیشان را دربرمی‌گیرد که از آن به «انسجام اجتماعی» یاد
می‌شود و هم پیوند میان نقش‌ها، واحدها و ساختارهای اجتماعی مثل رابطه
اقتصاد و سیاست یا علم سیاست را شامل می‌شود.
(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۱۲۱)
(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۵۷ و ۶۱)

۶۱- گزینه «۳»

(ریحانه امینی)

- در رویکرد تبیینی، پدیده‌های اجتماعی مانند پدیده‌های طبیعی و جامعه
همانند طبیعت در نظر گرفته می‌شود. بنابراین روش مطالعه آن‌ها نیز
یکسان انگاشته می‌شود. روش مطالعه جامعه، همان روشی است که در
مطالعه طبیعت به کار گرفته می‌شود.
- جهان اساطیری، فرهنگ اساطیری دارد که به خداوندگاران و قدرت‌های
فوق طبیعی قائل است و محصول انحراف بشر از فرهنگ توحیدی است.

- با افول این علوم (عقلانی و وحیانی)، امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های
بشری - که پدیده‌های فرا تجربی اند و با علوم تجربی قابل مطالعه نیستند -
از دست می‌رود و داوری درباره این امور، به تمایلات افراد و گروه‌های متفرق
سپرده می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۴۷ و ۴۹)

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه ۲۶)

۶۲- گزینه «۴»

(ریحانه امینی)

تشریح گزینه نادرست:

مدینه فاسقه جامعه‌ای است که در اثر انحراف عملی از مدینه فاضله به وجود
می‌آید. در مدینه ضالّه، نظرات علمی پذیرفته شده در مدینه فاضله هم
تحریف می‌گردند و آرمان‌ها، ارزش‌ها و امور غیرعقلانی، آرمان‌ها و ارزش‌های
عقلانی معرفی می‌شوند.
(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه‌های ۱۰۱ و ۱۰۲)

۶۳- گزینه «۲»

(فاطمه صفری)

- مطالعه نظم اجتماعی نقطه قوت آن است: رویکرد تبیینی
- بر توانایی و خلاقیت افراد در ساختن جهان اجتماعی تأکید می‌کند:
رویکرد انتقادی
- هیچ‌گونه حقیقت یا فضیلتی را کشف نمی‌کند: رویکرد انتقادی
- کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن را بررسی می‌کند: رویکرد انتقادی
(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۲۶، ۸۲ و ۸۳)

۶۴- گزینه «۲»

(هیبه مهبی)

تشریح موارد نادرست:

- در جداسازی، گروه مسلط گروه‌های نژادی، قومی و مذهبی دیگر را به
زیستن در مناطقی جدا از محل سکونت گروه مسلط، مجبور می‌کند.
- در دوره پسامدرن، همه آنچه در دوره مدرن پدید آمده بود - از جمله
سیاست همانندسازی هویت - مورد نقد قرار گرفت.
(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۷۳، ۷۴، ۸۸ و ۸۹)

۶۵- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمان‌های)

- فارابی با توجه به جوامع زمان خود و جوامع گذشته و همچنین با استدلال
عقلی، جوامع مختلف را براساس نوع علم، اندیشه، فرهنگ و رفتاری که
دارند، به انواعی تقسیم کرده است.
- ابن‌خلدون با استفاده از تجربه تاریخی جوامع پیرامون خود، از عصبیت
به‌عنوان عامل شکل‌گیری جوامع یاد می‌کند.
- ابوریحان بیرونی با استفاده از روش عقلی، به ارزیابی انتقادی فرهنگ هند
پرداخت.
(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه‌های ۱۰۱ تا ۱۰۳)

روان‌شناسی

۶۶- گزینه «۴»

(مهری باهری)

زمانی که فرد مختصات چپستی پدیده‌ای را مشخص کرده و به اصطلاح آن را تعریف کند، هدف توصیف به چشم می‌خورد. همچنین زمانی که فرد علت به وجود آمدن پدیده‌ای را مشخص کند؛ برای مثال ذائقه ادبی خوب را عامل موفقیت در استفاده از صنایع ادبی بدانند، هدف تبیین دنبال شده است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۶۷- گزینه «۴»

(مهمربیبی)

- شرط پذیرش یک فرضیه در روان‌شناسی، آزمودن تجربی آن و مطابقت نتیجه با علم تجربی است.

- توصیف، تبیین، پیش‌بینی و کنترل مفاهیم روان‌شناختی (در روان‌شناسی) دشوارتر از مفاهیم مادی (در سایر علوم تجربی، مانند فیزیک) است.

- اقدامی که بدون هدف انجام شود، نتیجه‌بخش نخواهد بود.

- هیچکدام از ویژگی‌های روش علمی دستیابی ما به یک برداشت یکسان را تضمین نمی‌کنند. دقت کنید در تعریف عملیاتی ما تلاش می‌کنیم به یک برداشت یکسان یا تقریباً یکسانی دست پیدا کنیم و تضمینی در این رابطه وجود ندارد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، ترکیبی)

۶۸- گزینه «۳»

(مهری باهری)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نادرست: نوجوانان به سبب تغییرات هورمونی و فیزیولوژیک تحریک‌پذیرترند، یعنی تحریک‌پذیری در دوره کودکی نیز مشاهده می‌شود.

گزینه «۲»: نادرست: نوجوانان در هر سه مرحله حافظه، یعنی رمزگردانی، اندوزش و بازیابی بهتر از کودکان هستند و فراخوانی اطلاعات (بازیابی) از این قاعده مستثنا نیست.

گزینه «۳»: درست: سرعت تفکر در دوره نوجوانی افزایش می‌یابد؛ به همین خاطر نوجوانان قادرند در یک لحظه اطلاعات بیشتری در حافظه خود نگه دارند.

گزینه «۴»: نادرست: تمایل به تعامل با همسالان در دوره نوجوانی افزایش پیدا می‌کند و این تمایل در کودکان نیز دیده می‌شود.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، ترکیبی)

۶۹- گزینه «۱»

(مهمربیبی)

عبارت‌های ستون «الف» همگی صحیح هستند. ستون «ب» دو مورد درست دارد، ستون «ج» یک مورد درست دارد و ستون «د» مورد درستی ندارد.

شکل صحیح عبارت‌های نادرست:

ب: برای شروع رشد تخمک مادر باید بارور شده باشد، وجود صرف تخمک منجر به رشد نمی‌شود.

ج: فرضیه‌سازی در نوجوانی شکل می‌گیرد و کودک از این مهارت بی‌بهره است. - دوقلوهای همسان حاصل فرایند تقسیم سلولی هستند.

د: یادگیری یکی از مهم‌ترین عوامل محیطی است، نه مهم‌ترین آن - نوجوان پردازش مفهومی دارد و هدیه ارزشمند را ترجیح می‌دهد. - فشار روانی و حالات هیجانی مادر قبل از تولد اثرگذاری خود را شروع می‌کنند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، ترکیبی)

۷۰- گزینه «۲»

(همبرضا توکلی)

- اگر یک موضوع را بتوان با چند حس دریافت کرد، دریافت ما قوی‌تر می‌شود؛ مثلاً اگر مطلب شنیده شده را به صورت ترسیمی و نوشتاری تبدیل کنیم، یادگیری آن راحت‌تر خواهد بود.

- گرافستی که وارد یک مجموعه می‌شود، در رابطه با پوسترها از اطلاعات موجود در حافظه خود استفاده می‌کند.

- عادت کردن به موضوع باعث می‌شود که ابعاد جدید آن درک نشود.

- تعداد عوامل انحرافی در مکان به هنگام جست‌وجو مؤثرند.

(روان‌شناسی، احساس، توفه، ادراک، صفحه‌های ۷۰، ۷۴، ۷۶ و ۷۹)

۷۱- گزینه «۴»

(موسا عفتی)

در شکل صورت سؤال با اینکه محرک هدف ما (T) ویژگی منحصر به فرد دارد، اما به دلیل عوامل انحرافی زیاد، نمی‌توانیم آن را به راحتی پیدا کنیم و دلیل راحت پیدا کردن (●) از بین سایر حروف، ویژگی منحصر به فرد آن است.

(روان‌شناسی، احساس، توفه، ادراک، صفحه ۷۹)

۷۲- گزینه «۴»

(مهری باهری)

الف) خاطرات سحر با خودرویی که با آن رانندگی یاد گرفته بود با توجه به «شخصی بودن» مصداق حافظه رویدادی است و از طرفی مربوط به سال‌های قبل است و سحر این اطلاعات را با کمک حافظه بلندمدت در خاطر دارد.

ب) عباس با پدیده «نوک زبانی» مواجه بوده است که مشکلی است در مرحله بازیابی. همچنین اطلاعاتی که او می‌خواست به یاد بیاورد مربوط به دانش عمومی بوده، پس مصداق حافظه معنایی است.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۹۳ تا ۹۸)

۷۳- گزینه «۲»

(مهمربیبی)

شکل صحیح عبارت‌های نادرست:

- حافظه ممکن است در هر سه مرحله دچار خطا شود.

- اینکه محمد با دیدن مرغ سر سفره به یاد تخم‌مرغ می‌افتد، بیانگر نشانه درونی است.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، ترکیبی)

۷۴- گزینه «۳»

(همبرضا توکلی)

این سؤال به موقعیت فعلی مسئله و روشن شدن هدف اشاره دارد از این رو، به حداقل رساندن میزان ابهام، نشان‌دهنده شناخت بهتر موقعیت فعلی است.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۱۶)

زبان عربی

۷۵- گزینه ۲»

(کوثر دستورانی)

تجربه گذشته بر توانایی ما در حل مسئله تأثیر می‌گذارد ← اثر انتقال

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۲۱)

۷۶- گزینه ۳»

(ممد رضا توکلی)

قسمت اول گزینه «۴»، به بررسی پیامدها اشاره دارد، چون می‌بینیم که شخص، نتیجه خوبی نگرفته و ارزیابی مثبتی ندارد.

قسمت دوم گزینه‌های «۳» و «۴» به سوگیری تأیید اشاره دارند، چون شخص همچنان به دیدگاه غلط خود اصرار می‌ورزد.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۴۸ و ۱۴۹)

۷۷- گزینه ۱»

(کوثر دستورانی)

وقتی فرد تلاش‌های خود را بی‌ربط به پیامدهای آن می‌داند و فکر می‌کند هر چه تلاش کند، موفق نخواهد شد، درگیر درماندگی آموخته شده است.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۷۶ و ۱۷۹)

۷۸- گزینه ۲»

(ممد رضا توکلی)

هر دو عبارت اشاره دارند به انگیزه‌های بیرونی ایجاد شدن رفتار؛ پس عبارتی باید انتخاب شود که به عوامل محیطی و بیرونی و غیر درونی اشاره داشته باشد.

تکنه: نگرش، عاملی فرازیستی است که با عوامل انگیزشی (زیستی) متفاوت است.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه ۱۶۳)

۷۹- گزینه ۳»

(ممد حبیبی)

فردی به دلیل ریزش موی سکه‌ای، حاضر به حضور در جمع نیست. در این موقعیت متغیرهای روان‌شناختی نقش پیامد بیماری جسمانی را دارند (رد گزینه‌های ۱ و ۴). تغذیه سالم و متعادل به سبک زندگی افراد مرتبط است (رد گزینه‌های ۲ و ۴). راننده‌ای که متوجه تصادف در جاده می‌شود، با احتیاط بیشتری رانندگی می‌کند. به عبارتی این راننده پیامد مطلوبی دریافت می‌کند و فشار روانی مثبت را تجربه می‌کند (رد گزینه‌های ۱ و ۲). در فشار روانی منفی، فرد به دلیل نوع ارزیابی‌اش از مشکل، احساس ناخوشایندی را تجربه می‌کند و در نتیجه، قادر به دستیابی به هدف نیست (رد گزینه‌های ۲ و ۴). شخصی که به دلیل باورهای مذهبی‌اش از جرم و جنایت اجتناب می‌کند و در نتیجه دچار دردسرهای آن نیز نمی‌شود از تأثیر غیرمستقیم مذهب بر سلامت بهره می‌برد (رد گزینه‌های ۱ و ۲).

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، ترکیبی)

۸۰- گزینه ۲»

(مهدی باهری)

نوشیدن قهوه و تپش قلب ناشی از آن به عنوان «علت» برای «اضطراب» یاشار ظاهر شده است، پس عامل جسمانی در این مثال علت پدیدآوری شرایط روان‌شناختی است. کم‌پشت شدن موهای نیلوفر به عنوان «معلول» برای «اضطراب» نیلوفر ظاهر شده است، پس عامل جسمانی پیامد شرایط روان‌شناختی او بوده است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه ۱۹۱)

۸۱- گزینه ۲»

(مرتضی کاظم‌شیرودی)

«لا ییأسُ ... إلّا ...»: نا امید نمی‌شود مگر ...، فقط ... نا امید می‌شود (رد گزینه «۴») / «من روح الله»: از رحمت خدا (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «إِلّا القوم الکافرون»: فقط قوم کافر، تنها گروه کافر (رد گزینه‌های ۱ و ۳) (ترجمه)

۸۲- گزینه ۱»

(مرتضی کاظم‌شیرودی)

«یَجِبُ علی»: لازم است بر، باید / «لا رجاءَ له»: هیچ امیدی ندارد / «النَّظَرَة»: نگاه کردن، بنگرد (گاهی مصدر به اقتضای جمله می‌تواند به صورت فعل ترجمه شود) / «إلی کثیر من الموعوقین»: به بسیاری از معلول‌ها (جانبازان) (رد گزینه «۲») / «کیف أثاروا»: چگونه برانگیختند (رد سایر گزینه‌ها)

(ترجمه)

۸۳- گزینه ۲»

(ممد جهان‌بین)

«يُضْرَب بِحاتم المثل فی الکرم»: به حاتم در بخشش مثل زده می‌شود، حاتم در بخشش زبانزد است (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «لأنّه»: زیرا او (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «ماکان یرد ... خائباً»: نا امید برنمی‌گردانده است، نا امید برنمی‌گرداند (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «من»: کسی که (رد سایر گزینه‌ها) / «یأتیه»: پیش او می‌آید (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «فی حاجة»: با خواهش‌های (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

(ترجمه)

۸۴- گزینه ۱»

(سید ممدعلی مرتضوی)

«من الضروری»: لازم است، ضروری است / «أن یستفید»: که استفاده کند (رد گزینه «۲») / «من الأجهزة الّتی»: از ابزارهایی که، از وسایلی که / «لم یکن ... یعرفونها»: (معادل ماضی استمراری منفی فارسی) آن‌ها را نمی‌شناختند (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «أجداد»: اجداد او / «لُصّبح»: تا شود (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «أسهل»: آسان‌تر

(ترجمه)

۸۵- گزینه ۲»

(اللهه مسیح‌فواه)

«کیف یُمكن»: چگونه امکان دارد (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «أن تُصبح»: که بشود (رد گزینه «۳») / «کانت قد أصیبت»: دچار شده بود (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

در گزینه «۴»، ضمیر متصل در «طفولتها» ترجمه نشده و «منذ» هم به درستی ترجمه نشده است.

(ترجمه)

۸۶- گزینه ۴»

(سید ممدعلی مرتضوی)

ترجمه صحیح عبارت: گاهی دلفین تنها نجات‌دهنده انسان در دریاهاست!

(ترجمه)

۸۷- گزینه ۲»

(سید ممبر علی مرتضوی)

ترجمه صحیح عبارت: چه بسیار است تعداد کسانی که نمی‌توانند همه مردم را راضی کنند!

(ترجمه)

۸۸- گزینه ۴»

(ممبر جوان بین)

تکات مهم درسی:

اسم افعال ناقصه مرفوع و خبرشان منصوب است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: نون اسم أصبح (مسلمون) باید حذف می‌شد ← مسلمو ← چون مضاف است و در «إسلامنا» ضمیر «نا» اضافی است.

گزینه «۲»: خبر حروف مشبّهة بالفعل (بعیدین) باید مرفوع می‌بود ← بعیدون و نیز در «إسلامنا» ضمیر «نا» اضافه است.

گزینه «۳»: اسم أصبح باید مرفوع (مسلمو) و خبرش باید منصوب (متفرّقین) می‌آمد؛ از طرفی «دور هستند» به شکل فعل (یبتعدون) ترجمه شده که نادرست است.

(ترجمه)

۸۹- گزینه ۴»

(سید ممبر علی مرتضوی)

با توجه به آیه شریفه در صورت سؤال (مجرمان از (روی) چهره‌شان شناخته می‌شوند)، گزینه «۴» مفهوم مناسبی دارد؛ این بیت تأکید می‌کند که از روی ظاهر، می‌توان به باطن و دل انسان پی بُرد.

(مفهوم)

ترجمه متن:

خواندن کتاب‌ها برای عقل مفید است، و برایش غذا محسوب می‌شود و تجربه‌ها و دانش‌ها و اطلاعاتی را در اختیار او قرار می‌دهد که ممکن است در زمان حال یا آینده به او نفع برساند. بنابراین باید به خواندن کتاب‌های خوب حرص ورزید. و گفته می‌شود که کتاب‌ها دوستانی واقعی هستند که هرگز اشتباه نمی‌کنند، کتاب‌ها تأثیر زیادی بر زندگی یک فرد دارند، پس گاهی مسیر زندگی را تغییر داده و باعث می‌شوند که فرد در زندگی‌اش موفق شود. همچنین از طریق کتاب‌ها، انسان می‌تواند در تخیل خود غرق شود و خیالی ترسیم کند تا در آن زندگی کند و همچنین می‌تواند به شهرها سفر کند و به آسانی با تمدن‌هایشان آشنا شود.

بهترین کتاب قرآن کریم است و نخستین آیه‌ای که در این کتاب نازل شده است، سخن خداوند متعال است (که می‌فرماید): «بخوان به نام پروردگارت که خلق کرد» که بر فواید خواندن برای انسان دلالت می‌کند و در آن کتاب، داستان‌های پیشینیان و خبر دادن از غیب و آنچه که خواهد آمد، هست، همان طور که در آن تربیت و تهذیب نفس و چگونگی رفتار با مردم به شکل نیکو و به‌دست آوردن صفات خیر است.

۹۰- گزینه ۴»

(ممبر علی کاظمی نصرآباری)

«قرآن بر موضوع خواندن تأکید دارد و در آن موضوع نوشتن ذکر نشده است!» نادرست است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «رازهایی در عالم وجود دارد و قرآن ما را از آن‌ها باخبر می‌کند!» (صحیح)

گزینه «۲»: «انسان می‌تواند با کتاب‌ها به هر شهری که دوست دارد، سفر کند!» (صحیح)

گزینه «۳»: «کتاب‌ها مردم را موفق می‌کنند و تأثیر زیادی در زندگیشان دارند!» (صحیح)

(درک مطلب)

۹۱- گزینه ۳»

(سید ممبر علی مرتضوی)

با خواندن کتاب‌ها، گاهی فرد از واقعیت دور می‌شود

زیرا او می‌تواند دنیایی خیالی بسازد! (صحیح)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «بنابراین مسیر زندگیش تغییر می‌کند!» (نادرست)

گزینه «۲»: «بنابراین از آینده اطلاع می‌یابد!» (نادرست)

گزینه «۴»: «زیرا کتاب‌ها اطلاعاتی را که دارد، زیاد می‌کنند!» (نادرست)

(درک مطلب)

۹۲- گزینه ۴»

(ممبر علی کاظمی نصرآباری)

صورت سؤال گفته «کتاب همان دوست حقیقی برای انسان است. چرا؟» که طبق متن، «زیرا آن خطا نمی‌کند و باعث موفقیت انسان می‌شود!» صحیح است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «زیرا آن دوستی برای لحظات تنهایی است!

گزینه «۲»: «زیرا آن عقل را قوی می‌کند و از فراموشی جلوگیری می‌کند!

گزینه «۳»: «زیرا آن ما را با تمدن‌های مختلف آشنا می‌کند!

(درک مطلب)

۹۳- گزینه ۱»

(ممبر علی کاظمی نصرآباری)

در گزینه «۱»، «مصدره مزید ثلاثی» نادرست است. زیرا اسم تفضیل بر وزن «أفعل - فُعلی» از مصدر ثلاثی مجرد گرفته شده است.

(تعلیل صرفی و اعراب)

۹۴- گزینه ۲»

(ممبر علی کاظمی نصرآباری)

در گزینه «۲»، «صفة أو نعت» نادرست است. «السابقین» مضاف الیه است.

(تعلیل صرفی و اعراب)

۹۵- گزینه ۱»

(مبیر فاطمی)

«یوسف» با حرکت ضمه روی حرف «س» صحیح است و «سائل» اسم فاعل بوده و باید بر وزن (فَاعِل) بیاید: (لِلسَّائِلِينَ)

(فیبط حرکات)

تاریخ

۱۰۱- گزینه ۲»

(زهره دامپار)

حفاری، یکی از مراحل حساس کار باستان‌شناسان و نیازمند دانش، تجربه و دقت فراوان است؛ چرا که ممکن است با کوچک‌ترین اشتباه، آسیب بزرگی به آثار و بناهای تاریخی در حال کاوش وارد شود.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۲۵)

۱۰۲- گزینه ۲»

(علیرضا پدرا)

توضیح صورت سؤال، مربوط به یونانی‌ها است، گزینه ۲» نیز در مورد یونانی‌ها بیان شده است. در سلسله جنگ‌های داخلی آن‌ها، حکومت هخامنشی از اسپارت به‌طور پنهانی حمایت مالی کرد و سرانجام به پیروزی اسپارت منجر شد.

در سایر گزینه‌ها به‌ترتیب: رومی‌ها، رومی‌ها و مصری‌ها مدنظر هستند.

(تاریخ (۱)، جهان در عصر باستان، صفحه‌های ۵۲ و ۵۴)

۱۰۳- گزینه ۳»

(علیرضا پدرا)

برای نگاهی کلی‌نگر و خلاصه، تاریخ‌نگاری ترکیبی نسبت به دو نوع دیگر مناسب‌تر است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱» تاریخ‌نگاری روایی در بیان دقیق جزئیات ممتاز است.

گزینه ۲» تاریخ‌نگاری روایی تشخیص درستی یا نادرستی مطالب را برعهده مخاطب می‌گذارد.

گزینه ۴» عبارت داده شده، به تحلیل وقایع می‌پردازد و از نوع تاریخ‌نگاری تحلیلی است.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۸۵)

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

۱۰۴- گزینه ۱»

(زهره دامپار)

توالی عبارات صورت سؤال به لحاظ زمانی به‌ترتیب در گزینه ۱» آمده است.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه‌های ۱۴۳ تا ۱۵۲)

۱۰۵- گزینه ۲»

(زهره دامپار)

هدف اساسی فاطمیان از ایجاد مراکز علمی و آموزشی بزرگ، تربیت عالمان و داعیان مسلط به تعالیم مذهب اسماعیلی و دیگر معارف بود. اغلب دانش‌آموختگان این مراکز، دانشمندان و عالمان برجسته‌ای بودند که کتاب‌ها و رساله‌های زیادی در فلسفه، کلام، فقه و دیگر علوم تألیف کردند و دعوت اسماعیلی را در درون قلمرو فاطمیان و خارج از آن تا هندوستان و ماوراءالنهر گسترش دادند.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۷۶)

۹۶- گزینه ۲»

(مبیر فاتی)

ترجمه: «دوست تلاشگر برای یادگیری دانش‌های سودمند به دانشگاه می‌رود!»

(«ل» حرف جر + مصدر: برای یادگیری)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱» ترجمه: «کشاورزان باید مزرعه‌هایشان را در فصل بهار زراعت کنند!»

(«ل» امر + مضارع) ← طلب

گزینه ۳» ترجمه: «باید بدانم که تمام دنیا و آنچه در آن است برای انسان و رفع نیازهایش آفریده شده است!»

(«ل» امر + مضارع) ← طلب

گزینه ۴» ترجمه: «دوستانم نباید روش اشتباهی را در یادگیری زبان عربی به‌کار بگیرند!»

(«لا» نهی + مضارع غایب یا متکلم) ← طلب

(قواعد فعل)

۹۷- گزینه ۴»

(سید ممبرعلی مرتضوی)

صورت سؤال، خبر افعال ناقصه را می‌خواهد که علامت اعرایش ظاهر نشود. در گزینه ۴»، خبر لیس، «من» است که مبنی محسوب می‌شود و علامت اعراب در آخر آن ظاهر نمی‌شود. در سایر گزینه‌ها، خبر افعال ناقصه: «مُرشداً، أكثر و غنیّة» است که همگی معرب هستند.

(انواع عملات)

۹۸- گزینه ۳»

(مرتضی کاظم شیروری)

ترجمه: «من برای کنکور به مدت ده ساعت در روز درس می‌خوانم، ولی در هفته گذشته، به مدت دو روز مریض بودم و همچنین نتوانستم در روز چهارشنبه بیش از ۵ ساعت درس بخوانم!»

با توجه به ترجمه، در هفته گذشته ۴ روز را به مدت ده ساعت و یک روز را به مدت ۵ ساعت مطالعه کرده است که مجموعاً ۴۵ ساعت می‌شود.

(عذر)

۹۹- گزینه ۳»

(نوبیر امساکلی)

در این گزینه قبل از کلمه «إِلَّا» مستثنی منه (مفعول جمله) ذکر نشده، بنابراین «إِلَّا» معنای «فقط، تنها» می‌دهد. در سایر گزینه‌ها: «الطَّلَاب، صوت و مکاناً» مستثنی منه هستند.

(اسلوب استثناء)

۱۰۰- گزینه ۳»

(سید ممبرعلی مرتضوی)

«إستخداماً» مفعول مطلق نوعی است که موصوف واقع شده است، زیرا بعد از آن، صفت (جمله وصفیه) آمده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱» مفعول مطلق وجود ندارد.

گزینه ۲» «حَبّاً» مفعول مطلق است اما صفت نگرفته است. «عزم» نیز مفعول مطلق است اما بعدش مضاف الیه آمده، پس مضاف واقع شده است نه موصوف.

گزینه ۴» «تجاحاً» مفعول مطلق است، اما صفت نگرفته است.

(مفعول مطلق)

۱۰۶- گزینه ۲»

(زهره دامیار)

در نظام دیوانی عهد ساسانیان، وزیر در رأس تشکیلات دیوانی قرار داشت. در عصر سلجوقی نیز همه دیوان‌های سلجوقی زیر نظر وزیر کار می‌کردند. به طور مثال دیوان وزارت که وزیر در رأس آن قرار داشت به شکوهمندی بی‌نظیری رسید.

(تاریخ (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۷۰، ۱۰۵ و ۱۰۶)

۱۰۷- گزینه ۳»

(زهره دامیار)

عبارت «ظهور مکتب‌های نقاشی و نگارگری جدید و خلق آثار هنری فاخر» و «نوآوری در به تصویر کشیدن زندگی روزمره عموم مردم و فعالیت اصناف و پیشه‌وران» به هنر نگارگری در عصر عباسی اشاره دارد.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه‌های ۱۲۸، ۱۲۹ و ۱۵۴)

۱۰۸- گزینه ۴»

(امیرحسین کاروین)

پس از انقراض امپراتوری شارلمانی در اوایل قرن ۹ م، هرج و مرج اروپا را فراگرفت و حملات طوایف غیرمتحد از شرق و شمال موجب گسترش ناامنی شد. پادشاهان به دلیل ناتوانی در تأمین هزینه ارتش، قادر به حفظ اقتدار و امنیت قلمرو خود نبودند. به همین دلیل اربابان (زمین‌داران بزرگ)، از جمله شاهان، درصدد برآمدن قسمت‌هایی از زمین‌ها و املاک خود را در برابر دریافت خدمات نظامی و غیرنظامی به زیردستان یا اشراف درجه دوم واگذار کنند. اشراف درجه دوم هم به نوبه خود این کار را با زیردستان خود کردند و سلسله‌مراتبی از ارباب یا فئودال و باجگذار یا واسال به وجود آمد.

(تاریخ (۲)، اروپا در قرون وسطا و عصر مدرن، صفحه‌های ۱۶۱، ۱۶۳، ۱۶۴ و ۱۶۷)

۱۰۹- گزینه ۱»

(امیرحسین کاروین)

– میرزا محمدجعفر خورموجی از مورخان عصر ناصری و مؤلف کتاب حقایق‌الآخبار ناصری که از منتقدان تلقی‌گویی بوده، نخستین کسی است که واقعیت قتل امیرکبیر را بازتاب داده است.

– محمدحسن خان اعتمادالسلطنه اگرچه تاریخ‌نویسی درباری بود، سعی داشت آثار خود را تا حدودی از پرده‌پوشی‌ها و مداحی‌های رایج مورخان رسمی دور سازد.

– عبارت «تاریخ‌نگار را لازم است که فرشته را دیو نخواند و دیو را فرشته نداند.» منتسب به خاوری شیرازی است.

– میرزا فتحعلی‌خان آخوندزاده با اینکه مورخ نبود، اما تاریخ‌نگاری سنتی را به شیوه علمی نقد کرد.

(تاریخ (۳)، تاریخ‌شناسی، صفحه‌های ۳ تا ۶)

۱۱۰- گزینه ۳»

(زهره دامیار)

تداوم جنگ‌های داخلی و خارجی در زمان نادرشاه و نیاز تشکیلات نظامی به نیروی رزمنده به کاهش شدید نیروی انسانی در بخش کشاورزی انجامید. همچنین، مالیات‌های سنگینی که از مردم برای تأمین هزینه‌های نظامی گرفته می‌شد، نابسامانی‌های اقتصادی را تشدید کرد.

در دوره کریم‌خان زند اقداماتی برای بهبود وضع کشاورزی و بازرگانی صورت گرفت و شهرهای شیراز و بندر بوشهر به مراکز مهم تجارت داخلی و خارجی تبدیل شدند. آرامش و ثبات سیاسی نسبی، کاهش مالیات‌ها، دربار کم‌تجمل و تلاش کریم‌خان برای تثبیت قیمت کالاها از جمله عوامل مؤثر در رونق اقتصادی این دوره بود.

در دوره قاجار، با وجود اینکه مناسبات حاکم بر بخش کشاورزی، شیوه‌ها و ابزارهای تولید این بخش دچار تغییر و تحول اساسی نشد، کشاورزی ایران اواخر قرن نوزدهم و اوایل قرن بیستم میلادی مانند گذشته یک کشاورزی معیشتی نبود. برخی از گزارش‌ها حکایت از چند برابر شدن تولید برخی از اقلام محصولات کشاورزی، به ویژه محصولات صادراتی دارد.

تجاری شدن کشاورزی ایران در عصر قاجار تغییر چندانی در فنون کشاورزی ایران ایجاد نکرد، اما موجب افزایش درآمد مالکان و مشارکت روزافزون تجار ایرانی و خارجی در صدور تولیدات برخی از محصولات کشاورزی، نظیر پنبه و تریاک شد.

(تاریخ (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۲۲، ۵۱ و ۵۲)

۱۱۱- گزینه ۴»

(علیرضا پدرار)

مورد «الف» باعث محبوبیت بیشتر رضاخان و مورد «ب» موجب بدبینی تدریجی به احمدشاه شد. موارد «ج و د» به این موضوع بی‌ارتباط است. دقت کنید اقدامات سیدضیاء الدین طباطبایی و اقدام در جهت اسکان عشایر در دوره زمانی مطرح‌شده در صورت سؤال اتفاق نیفتاده‌اند.

(تاریخ (۳)، ایران در دوره حکومت رضاشاه، صفحه ۹۴)

۱۱۲- گزینه ۳»

(علیرضا رضایی)

سیاست دوره چهاردهم مجلس شورای ملی در ارتباط با صنعت نفت، اتخاذ سیاست موازنه منفی، یعنی ایستادگی در برابر امتیازخواهی دولت‌های سلطه‌جو بود و واگذاری هرگونه امتیاز استخراج نفت و مشتقات آن را به خارجی‌ها ممنوع کردند.

(تاریخ (۳)، نهضت ملی شدن صنعت نفت ایران، صفحه ۱۱۸)

۱۱۳- گزینه ۲»

(پواد میربلوکی)

دریادلان نیروی دریایی ارتش در نخستین ماه‌های جنگ، با پشتیبانی نیروی هوایی در عملیاتی موسوم به «مروارید» با رشادت تمام، اسکله‌های عراق را منهدم و نیروی دریایی صدام را نابود کردند.

پس از آنکه بنی‌صدر از مقام فرماندهی کل قوا و ریاست جمهوری عزل شد، امام خمینی (ره) به عنوان فرمانده کل قوا، فرمان شکستن محاصره آبادان را صادر کردند؛ پس از آن رزمندگان ارتش، سپاه و بسیج در عملیاتی، آبادان را از محاصره نیروهای متجاوز صدام نجات دادند. اوج حماسه دفاع مقدس ملت ایران در عملیات بیت‌المقدس (سوم خرداد ۱۳۶۱) و با آزادی خونین شهر (خرمشهر) از اسارت دشمن بعثی رقم خورد.

(تاریخ (۳)، جنگ تممیلی و دفاع مقدس، صفحه‌های ۱۵۵ تا ۱۵۸)

جغرافیا

۱۱۴- گزینه «۳»

(علیرضا پدرام)

این که مرزهای نواحی در اثر فعالیت‌های انسانی یا عوامل طبیعی تغییر می‌کنند، اگرچه مفهوم درستی است، اما ارتباطی به شکل صورت سؤال ندارد و از آن برداشت نمی‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: همان‌طور که در شکل هم مشخص است، مرز نواحی به‌طور دقیق قابل تشخیص نیست و به تدریج از پوشش گیاهی کاسته می‌شود.

گزینه «۲»: مطابق تعریف ناحیه، این برداشت از شکل کاملاً درست است.

گزینه «۴»: ساوان منطقه انتقالی بین جنگل‌های استوایی (با پوشش گیاهی متراکم) و صحرای بزرگ آفریقا (با پوشش گیاهی ناچیز) است.

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۶)

(جغرافیا (۲)، تاهیه پیست، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۷)

۱۱۵- گزینه «۴»

(علیرضا پدرام)

توده هوای مرطوب موسمی در فصل گرم سال از اقیانوس هند و توده هوای سودانی در فصل سرد سال از دریای سرخ وارد کشور می‌شوند. دقت کنید هر دو میزان بارندگی را در داخل کشور افزایش می‌دهند.

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۳۹)

۱۱۶- گزینه «۱»

(علیرضا پدرام)

توضیح مورد «ب»: شرکت‌های آمریکایی و اروپایی عموماً از نیروی کار ارزان قیمت کشورهای پیرامون استفاده می‌کنند.

توضیح مورد «ت»: مزارع تک‌محصولی (پلاتیشن‌ها) به سرمایه‌گذاری بسیار زیادی نیاز دارند.

(جغرافیا (۲)، نوامی انسانی، صفحه‌های ۹۱، ۹۲، ۱۰۶ و ۱۰۷)

۱۱۷- گزینه «۳»

(مهمر ملک‌آبادی زاده - بیربند)

قانون ۷۰ مدت زمان دو برابر شدن جمعیت هر کشور را نشان می‌دهد. با توجه به این قانون هر چه مقدار آن بیشتر باشد نرخ رشد طبیعی جمعیت کمتر و به تبع آن باید سیاست‌های افزایش جمعیت اعمال شود و هر چه مقدار آن کمتر باشد نرخ رشد طبیعی جمعیت بیشتر است. قانون ۷۰ هم با جمعیت (ملت) به عنوان یکی از ارکان بنیادی یک کشور ارتباط دارد.

(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه‌های ۶۴ تا ۶۶)

(جغرافیا (۲)، نوامی سیاسی، صفحه ۱۲۸)

۱۱۸- گزینه «۲»

(علیرضا پدرام)

ژئوپلیتیک در واقع مدلی از تأثیر متقابل سه عنصر «سیاست»، «جغرافیا» و «قدرت» است. از سوی دیگر، مثال‌های مطرح‌شده در صورت سؤال، بیانگر جغرافیای سیاسی (تأثیر متقابل «سیاست» و «جغرافیا») است، بنابراین می‌توان نتیجه گرفت اگر «ب» و «ج» همان «سیاست» و «جغرافیا» باشند، «الف» بیانگر عنصر «قدرت» است.

(جغرافیا (۲)، نوامی سیاسی، صفحه‌های ۱۲۳ و ۱۲۴)

۱۱۹- گزینه «۲»

(مهمر ملک‌آبادی زاده - بیربند)

پدیده پخش یا انتشار فرایندی است که طی آن یک موضوع یا پدیده مانند زبان، مذهب، افکار و ایده‌ها، نوآوری، لباس، شیوه زندگی و حتی بیماری تحت تأثیر عواملی از یک مکان به سایر مکان‌ها گسترش می‌یابد. در گذشته عواملی چون بیماری، جنگ و داد و ستد و امروزه علاوه بر موارد مذکور، گردشگری، رسانه‌ها و انقلاب در فناوری اطلاعات و ارتباطات نقش مهمی در پخش فرهنگی دارند.

(جغرافیا (۲)، نوامی انسانی، صفحه‌های ۷۱، ۷۹ و ۸۱)

۱۲۰- گزینه «۳»

(علیرضا پدرام)

گسترش حمل‌ونقل و افزایش شهرنشینی باعث گسترش حومه‌نشینی شد، در نتیجه آن مناطق مادرشهری ایجاد شده و گسترش یافتند، از به هم پیوستن این مناطق، مگالاپلیس‌ها ایجاد شدند. این موارد با ترتیب درست تنها در گزینه «۳» دیده می‌شوند.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۵)

۱۲۱- گزینه «۳»

(مهمر ملک‌آبادی زاده - بیربند)

نظریه مرکز - پیرامون و مدل روابط شهر - روستا از جمله تئوری‌هایی است که می‌توان آن‌ها را با هم انطباق داد. با توجه به شباهت عملکرد مرکز و شهر و در مقابل تشابه عملکرد پیرامون و روستا این دو نظریه منطبق هستند.

(جغرافیا (۲)، نوامی انسانی، صفحه‌های ۸۴، ۱۰۶ و ۱۰۷)

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۱۸)

۱۲۲- گزینه «۳»

(علیرضا پدرام)

سه رکن اصلی تحقق روستای پایدار:

فعال کردن اقتصاد - خدمات اجتماعی و فرهنگی - حفظ محیط زیست (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

همچنین باید دقت داشت که گسترش انقلاب سبز در کشاورزی، اقدامی در جهت فعال کردن اقتصاد روستا است. (رد گزینه ۱)

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۴)

۱۲۳- گزینه «۲»

(علیرضا پدرام)

حمل‌ونقل آبی، ارزان‌ترین شیوه برای جابه‌جایی کالاهای سنگین می‌باشد و برای مسافت‌های دوردست کاربردی است اما امنیت بیشتری نسبت به حمل‌ونقل هوایی ندارد. نظریه ألفرد ماهان نیز در مورد قدرت دریایی است.

(جغرافیا (۲)، نوامی سیاسی، صفحه ۱۴۵)

(جغرافیا (۳)، جغرافیای حمل‌ونقل، صفحه‌های ۵۲ تا ۵۵)

۱۲۴- گزینه «۴»

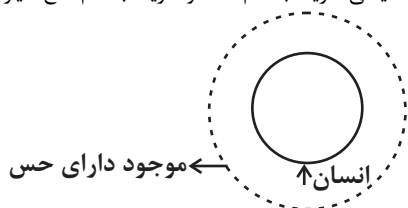
(علیرضا پدرام)

از برخورد پوسته تشکیل‌دهنده قاره آسیا - اروپا به پوسته تشکیل‌دهنده قاره آفریقا و هند، کمربند کوهستانی آلپ - هیمالیا ایجاد می‌شود.

از برخورد پوسته تشکیل‌دهنده قاره آسیا - اروپا به پوسته کف اقیانوس آرام، کمربند اطراف اقیانوس آرام ایجاد می‌گردد.

(جغرافیا (۳)، مقادرات طبیعی، صفحه ۸۷)

مثال: انسان ← موجود دارای حس. در این تعریف تصورات معلوم عام‌تر از تصور مجهول هستند. یعنی تعریف به اعم است و تعریف به اعم مانع اغیار نمی‌باشد.

(منطق، اقسام و شرایط تعریف، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۶)

۱۲۹- گزینه ۲»

بررسی عبارت‌ها:

عبارت «۱»: بنابر قواعد رابطه تداخل، از کذب قضیه جزئی می‌توان کذب قضیه کلیه را نتیجه گرفت.

عبارت «۲»: قضیه مطرح‌شده در این عبارت، نقیض قضیه صورت سؤال است که کاذب فرض شده، در نتیجه صادق خواهد بود.

عبارت «۳»: درست است که قضیه صورت سؤال سالبه جزئی است و عکس لازم‌الصدق ندارد، اما از قضیه صورت سؤال می‌توان صدق قضیه «هر الف ب است» که نقیض آن است را نتیجه گرفت و در آخر با عکس کردن این قضیه صادق، به قضیه صادق «بعضی ب الف است» رسید.

عبارت «۴»: با توجه به این که این قضیه عکس لازم‌الصدق ندارد، بنابراین این عبارت، نادرست خواهد بود.

عبارت «۵»: از قضیه صورت سؤال می‌توان به صدق «هر الف ب است» رسید و از آن صدق متداخل آن، یعنی «بعضی الف ب است» را نتیجه گرفت. در نتیجه، در مجموع ۳ عبارت صحیح است و گزینه ۲» پاسخ صحیح خواهد بود.

(منطق، اکلام قضایا، صفحه‌های ۶۲ تا ۶۸)

۱۳۰- گزینه ۴»

(عرفان درهشت‌نیا)

نتیجه این قیاس متداخل «بعضی ج ب نیست»، یعنی «هیچ ج ب نیست» می‌باشد. مقدمه اول نیز ممکن است یا «بعضی ج الف است» یا «هر ج الف است». با توجه به نتیجه قیاس و شرط سوم اعتبار قیاس، قطعاً مقدمه اول «هر ج الف است» بوده چون علامت «ج» در نتیجه مثبت است. با توجه به این نکات، مقدمه دوم حتماً باید «هیچ ب الف نیست» باشد تا سایر شرایط نیز به‌درستی رعایت شده باشند.

(منطق، اکلام قضایا و قیاس اقترانی، ترکیبی)

۱۳۱- گزینه ۴»

(علیرضا نصیری)

اگر جمله‌ای، به نحوی انشا شده باشد که هر دو طرف آن مساوی با یک‌دیگر باشند، یعنی از کذب یک طرف، به کذب طرف دیگر و از صدق یک طرف به صدق طرف دیگر برسیم، این قضیه دیگر قضیه منفصله نیست.

قضایای شرطی منفصل سه دسته‌اند: (۱) منفصل حقیقی که در آن حتماً یک طرف صادق و طرف دیگر کاذب است، (۲) منفصل مانعة‌الجمع که در آن ممکن است هیچ‌یک از طرفین صادق نباشند، اما امکان ندارد هر دو صادق باشند و (۳) مانعة‌الرفع که امکان دارد هر دو طرف صادق باشند، اما امکان ندارد که هر دو طرف کاذب باشند.

بنابراین قضیه‌ای که امکان دارد هر دو طرف کاذب باشند و همچنین امکان دارد هر دو طرف صادق باشند، اصلاً قضیه منفصله نیست.

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۸۶ تا ۸۹)

۱۲۵- گزینه ۴»

(معمد ملک‌آبادی زاده - پیرمهر)

دشت ریگی (رگ): وقتی در زمین‌های پوشیده از ماسه‌های ریز، شن و سنگ‌های ریز و درشت، باد ماسه‌های ریز را با خود می‌برد، در طول زمان، سنگ‌های درشت برجای می‌مانند و سطوحی پر از قلوه‌سنگ‌ها به‌وجود می‌آورند که به آن سنگ‌فرش بیابانی نیز می‌گویند.

دشت سیلابی: دشت سیلابی رود در اغلب ایام سال خشک است ولی در زمان وقوع سیلاب‌های فصلی، جریان آب آن را فرا می‌گیرد. به همین سبب، سطح دشت سیلابی از رسوبات آبرفتی (رس، شن و قلوه‌سنگ) پوشیده می‌شود. در برخی از مناطق ایران در دوره خشک و بدون بارش سال در سطح بستر سیلابی اقدام به کشت محصولات کشاورزی می‌کنند.

(یغراقیا (۲)، نواهی طبیعی، صفحه ۴۷)

(یغراقیا (۳)، مقاطرات طبیعی، صفحه ۸۹)

فلسفه و منطق

۱۲۶- گزینه ۴»

تشریح گزاره‌ها:

(کتاب آبی پیمان‌های)

عبارت اول: در اینجا دو معنی از جمله قابل برداشت است؛ اول این که رضا از حمید بهتر است و دوم این که رضا از گوینده بهتر است و چون مرجع ضمیر «او» و همچنین «من» مشخص نیست، ابهام موجود می‌تواند باعث به وجود آمدن مغالطه شود.

عبارت دوم: لفظ «دور از تو» دو معنای مشترک در لفظ دارد و مشترک لفظی محسوب می‌شود. یک معنا «دور بودن از کسی» و معنای دیگر «دور از جان کسی» (دعایی) است. این عبارت، ممکن است مغالطه توسل به معنای ظاهری هم باشد، اما طبق گزینه‌ها، گزینه ۴» صحیح است.

عبارت سوم: منظور فرد اول از «سفر» مسافرت است، ولی فرد از این کلمه ماه «صفر» را برداشت کرده است که از مصادیق مغالطه نگارشی می‌باشد. بنابراین گزینه ۴» جواب صحیح این تست است.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۸)

۱۲۷- گزینه ۴»

(سبا یغفرزاده صابری)

در طبقه‌بندی مفاهیم براساس نسبت‌های چهارگانه باید توجه داشت که مفاهیم موجود در هر طبقه نسبت به طبقه قبل خود، رابطه عموم و خصوص مطلق داشته باشند و مفاهیم موجود در هر طبقه نیز با یک‌دیگر رابطه تباین داشته باشند. حال می‌دانیم که هر عدد صحیح خود نوعی عدد گویا بوده و هر عدد گویا نیز عددی حقیقی می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱»: صفت و ضمیر رابطه تباین دارند، نه عموم و خصوص مطلق.

گزینه ۲»: لوزی و مستطیل هر دو نوعی متوازی‌الاضلاع هستند.

گزینه ۳»: قیاس و تمثیل از اقسام مختلف استدلال می‌باشند و رابطه عموم و خصوص مطلق ندارند.

(منطق، مفهوم و مصداق، صفحه ۲۴)

۱۲۸- گزینه ۲»

(موسی سپاهی - سروان)

هر تعریفی صحیح نیست، تعریفی صحیح است که چهار شرط (واضح بودن، جامع بودن، مانع بودن و دوری نبودن) را داشته باشد. در صورتی که مجهول را به‌گونه‌ای تعریف کنیم که تصورات معلوم عام‌تر از مجهول باشند، آنگاه تعریف شرط مانع بودن را ندارد، زیرا تعریف از دایره مصادیق مجهول فراتر رفته و مفاهیم بی‌ربط را شامل خواهد شد.

۱۳۲- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

در مغالطه مسموم کردن چاه، فرد مغالطه‌گر بدون ذکر دلیل، تنها ویژگی‌های ناشایست و نامناسبی را به یک نظریه یا پیروان آن نسبت می‌دهد تا کسی جرئت نکند به آن نظر توجه کند یا آن را بپذیرد. در عبارات بیان شده هم چند ویژگی زشت به کسانی که عقاید گوینده را مسخره می‌دانند، نسبت داده شده است.

(منطق، سنشگری در تفکر، صفحه ۱۰۸)

۱۳۳- گزینه «۲»

(سبا یغفرزاده صابری)

فلسفه علوم اجتماعی یکی از شاخه‌های مهم فلسفه است. یکی از مسائل مورد توجه این شاخه از فلسفه این است که آیا جامعه اصالت و اهمیت دارد یا فرد. گزینه‌های «۱» و «۳» مربوط به علوم سیاسی می‌شوند و اساساً سؤال فلسفی نیستند. گزینه «۴» نیز به انسان‌شناسی فلسفی مربوط است نه فلسفه علوم اجتماعی.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۱۳۴- گزینه «۳»

(عرفان دهرشت‌نیا)

اهدافی که ما برای زندگی‌مان انتخاب می‌کنیم، ریشه در باورهایمان دارند و نه برعکس؛ در گزینه «۳» گفته شده که اهداف مبنای باورها هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: استقلال در اندیشه به این معنی نیست که از راهنمایی‌های دیگران بهره‌گیری و همواره بر اساس رأی خود عمل کنیم.

گزینه «۲»: از نظر افلاطون و همان‌طور که در تمثیل غار بیان کرده است، کسی که به شناخت و تفکر فلسفی می‌رسد از سایه‌ها عبور می‌کند و به شناخت حقیقی که در واقع همان آزادی راستین انسان است، می‌رسد.

گزینه «۴»: استقلال در اندیشه و دوری از مغالطات هر دو از دستاوردهای تفکر فلسفی هستند و بنابراین کسی که به دومی رسیده باشد، یعنی می‌تواند به اولی نیز رسیده باشد.

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۴)

۱۳۵- گزینه «۴»

(عرفان دهرشت‌نیا)

عبارت اول، متعلق به هراکلیتوس است، چون به جمع اضداد باور داشت. عبارت دوم، متعلق به پارمنیدس است، چون معتقد بود جهان در ظاهر متغیر، اما در باطن ثابت است.

عبارت سوم، متعلق به فیثاغورس است.

عبارت چهارم، پارمنیدس معتقد بود حرکت در جهان که توسط حس درک می‌شود، در واقع وهمی بیش نیست و عقل آن را نمی‌پذیرد.

(فلسفه یازدهم، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۳)

۱۳۶- گزینه «۲»

(هسین آفونری راهنمایی)

گزاره «من مطمئنم هیچ شناخت یقینی وجود ندارد» به معنی این است که من مطمئنم که شناخت اطمینان‌پذیر وجود ندارد. در نتیجه این گزاره بیشتر به امکان شناخت انسان مربوط می‌شود.

(فلسفه یازدهم، امکان شناخت، صفحه‌های ۴۷ و ۴۸)

۱۳۷- گزینه «۲»

(موسی سپاهی - سروان)

افلاطون و ارسطو دو فیلسوف یونان باستان معتقد بودند که انسان دارای دو بعد جسم و نفس است و قوه نطق و قابلیت حیات را مربوط به نفس می‌دانند (رد گزینه «۱») و معتقدند که بدن بدون نفس یک موجود مرده است و وجه تمایز انسان از حیوانات را روح دارای عقل می‌دانند. (رد گزینه «۴») از نظر این

دو فیلسوف، این ویژگی‌ها از صفات نفس هستند که مجرد از ماده است و نمی‌توان آن‌ها را به بدن منتسب کرد و تبیینی مادی از آن‌ها به‌دست داد. (رد گزینه «۳»)

این نکته که نفس انسانی به هنگام تولد بالقوه است و هیچ فعلیتی ندارد، نظر خاص ارسطو است و از موارد اختلاف او و استادش افلاطون می‌باشد. (تأیید گزینه «۲»)

(فلسفه یازدهم، هستی انسان (۱)، صفحه ۷۲)

۱۳۸- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

تنها عبارات «ب» و «پ» نادرست‌اند. از نظر مارکس، نیازهایی مانند نیاز به اجتماع و قانون و نیاز به اخلاق، همه به‌خاطر نیازهای مادی پیدا شده‌اند.

دکارت «بدن» را ماشینی پیچیده می‌داند که به‌طور خودکار فعالیت می‌کند. (فلسفه یازدهم، هستی انسان (۱)، صفحه‌های ۷۲ تا ۷۴)

۱۳۹- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

علت لزوماً از نظر زمانی بر معلول مقدم نیست، بلکه این تقدم از حیث رتبی (مرتبه و جایگاه) است؛ و گرنه از لحاظ زمانی همین که علت حاضر باشد، معلول هم به‌وجود می‌آید و حاضر می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: معلول با رابطه علیت وجود را از علت دریافت کرده و به‌وجود می‌آید، و پیش از آن موجود نیست.

گزینه «۲»: از آنجا که معلول قبل از رابطه علیت وجود ندارد؛ بنابراین یک طرف حقیقی این رابطه معلول نیست. درست‌تر این است که بگوییم یک طرف «علت» است و طرف دیگر «وجودبخشی علت به معلول».

گزینه «۴»: معلول صرفاً زمانی که علت باشد، به‌وجود می‌آید و علت هم اگر باشد، معلول حتماً موجود می‌شود. پس این دو همواره باهم‌اند و جدای از هم وجود ندارند.

(فلسفه دوازدهم، همان علی و معلولی، صفحه ۱۴)

۱۴۰- گزینه «۳»

(علیرضا نصیری)

بسیاری از افلاطون‌شناسان معتقدند که «مثال خیر» و «صانع» (دمیورژ) هر دو، نام‌های دیگر خداوند است. آنان می‌گویند دمیورژ، همان خداست، اما در مرتبه خلق جهان، اما مثال خیر، فقط اشاره به ذات خداوند دارد. بنابراین بهترین مثال برای نشان‌دادن نسبت میان این دو مفهوم نزد افلاطون، همان نسبت انسان و نجار است. انسان در واقع اشاره به ذات انسانی دارد اما نجار، در عین حالی که همان انسان است، اما اشاره به او در مرحله صنعت و نجاری کردن دارد. در واقع انسان ذات است و نجار بودن غرض و صفت او.

(فلسفه دوازدهم، خدا در فلسفه - قسمت اول، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

۱۴۱- گزینه «۴»

(موسی سپاهی - سروان)

اوگوست کنت فیلسوف پوزیتیویست قرن نوزدهم به‌طور کلی عقل فلسفی و کار عقل در تأسیس فلسفه را کاملاً ذهنی خواند و گفت نگاه فیلسوفان به جهان و هستی، ناظر بر واقعیت نبوده، بلکه ساخته ذهن آنان و حاصل تأملات ذهنی آنان بوده است. این دیدگاه باعث محدود شدن توانایی عقل به امور تجربی و حسی گردید.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کنت کار عقل در فلسفه را به‌دلیل ذهنی بودن نامعتبر می‌داند، اما نمی‌توان گفت وی مسائل انتزاعی محض را اساساً بی‌اعتبار می‌داند.

گزینه «۲»: کنت عقل محض را ساخته فیلسوفان دانسته و آن را نمی‌پذیرد، اما ریاضیات که اساساً انتزاعی است را ابطال نمی‌کند.

گزینه «۳»: دیدگاه کنت کم‌کم و به‌تدریج در میان فیلسوفان اروپایی گسترش پیدا کرد.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت اول، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

اقتصاد

۱۴۶- گزینه «۳»

(موردی ضیائی)

الف) نرخ سود سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت می‌تواند هم‌زمان با افزایش نرخ سود عمومی بانک‌ها افزایش یابد.
ب) سود سرمایه‌گذاری در سهام معمولاً از سپرده‌گذاری بلندمدت در بانک بیشتر است؛ اما قطعی نیست. بنابراین کسی که به دنبال بیشترین سود ممکن است می‌تواند به سرمایه‌گذاری در سهام بپردازد.
ج) برخی افراد برای حفظ ارزش پول خود آن را به دارایی‌هایی که معمولاً ارزش خود را در تورم حفظ می‌کنند، مانند طلا، تبدیل می‌کنند.
(اقتصاد، پس‌انداز و سرمایه‌گذاری، صفحه‌های ۱۵۴ تا ۱۵۹)

۱۴۷- گزینه «۳»

(سارا شریفی)

الف) هزینه فرصت حرکت از نقطه «الف» به نقطه «ب» میزان کالای A است که از فرد از خرید آن صرف‌نظر کرده است تا بتواند میزان بیشتری از کالای B را بخرد.
در نقطه «الف» ۳ واحد کالای A و در نقطه «ب» ۲ واحد کالای A خریداری می‌شود، بنابراین هزینه فرصت حرکت از نقطه «الف» به نقطه «ب»، ۱ واحد کالای A است (۳-۲=۱) که از خرید آن صرف‌نظر شده است، اما در صورت سؤال ارزش هزینه فرصت به تومان خواسته شده است و نه براساس واحد یا تعداد کالایی که از خرید آن صرف‌نظر کرده‌ایم؛ در نتیجه خواهیم داشت:

= ارزش هزینه فرصت
x تعداد (واحد) کالایی که از خرید آن صرف‌نظر شده است
ارزش هر واحد از کالایی که از خرید آن صرف‌نظر شده است
تومان $10,000 = (3-2) \times 10,000$
ب) هر نقطه بر روی نمودار خط بودجه، نشان‌دهنده مقدار کالای A و B است که فرد می‌تواند بخرد.
در نقطه برخورد نمودار خط بودجه با محور عمودی فرد تمامی پول خود را به خرید کالای A اختصاص می‌دهد و می‌تواند حداکثر ۵ واحد از این کالا را خریداری کند و با توجه به اینکه قیمت هر واحد کالای A، ۱۰,۰۰۰ تومان است، خواهیم داشت:

تومان $50,000 = (5 \times 10,000) + (0 \times 5,000)$ بودجه فرد
هر نقطه بر روی نمودار خط بودجه، نشان‌دهنده مقدار کالای A و B است که فرد می‌تواند با بودجه مشخص ۵۰,۰۰۰ تومان بخرد، در نتیجه خواهیم داشت:

$$50,000 = (3 \times 10,000) + (x \times 5,000)$$

$$\Rightarrow 50,000 = 30,000 + (x \times 5,000) \Rightarrow 20,000 = x \times 5,000$$

$$\Rightarrow x = \frac{20,000}{5,000} = 4 \text{ واحد}$$

ج) با توجه به اینکه: ۱- میزان بودجه فرد برابر با ۵۰ هزار تومان است و ۲- قیمت هر واحد کالای B، ۵,۰۰۰ تومان است، خواهیم داشت:

میزان بودجه فرد
قیمت هر واحد کالای B = حداکثر کالای B خریداری شده
عدد $10 = \frac{50,000}{5,000}$ = حداکثر کالای B خریداری شده
اگر فرد تمامی بودجه خود را به خرید کالای B اختصاص دهد، حداکثر می‌تواند ۱۰ واحد از این کالا را خریداری کند.
(اقتصاد، اصول انتخاب درست، صفحه ۲۸)

۱۴۲- گزینه «۳»

(سبا پیغرزازه صابری)

این‌که یک شیء در آن واحد نمی‌تواند هم باشد و هم نباشد یا یک قضیه هم‌زمان نمی‌تواند هم صادق باشد و هم کاذب یا به عبارتی هم در حالت ایجابی صدق کند و هم در حالت سلبی اشاره به اصل محال بودن ارتفاع و اجتماع نقیضین دارد که خود از قضایای بدیهی اولیه است که درک آن به واسطه عقل بالملکه صورت می‌گیرد. در صورتی که در سایر گزینه‌ها برای درک مفاهیم موجود در قضا یا نیاز به مفاهیم اولیه دیگری نیز داریم، پس سایر گزینه‌ها مرتبط با مرحله عقل بالفعل می‌باشند نه عقل بالملکه.
(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۶۴ و ۶۵)

۱۴۳- گزینه «۴»

(علیرضا نصیری)

عقل وسیله فهم و درک انسان است و بدون آن حتی فهمیدن قرآن و احادیث و بهره‌بردن از معارف وحیانی آن‌ها نیز ممکن نیست.

علت رد سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: از نظر فلاسفه مسلمان، انسان باید ابتدا استدلال‌های موافق و مخالف در باب یک امر را بررسی کند و سپس براساس استدلال به چیزی معتقد شود، نه این که اول باور پیدا کند و سپس به توجیه بپردازد.
گزینه «۲»: از نظر فیلسوفان مسلمان اساساً تعارضی میان وحی و عقل وجود ندارد، و اگر هم تناقضی در ظاهر وجود داشته باشد، به‌خاطر اشتباه در اندیشه یا برداشت نادرست از معارف وحیانی است. بنابراین نمی‌توان گفت که عقل ذاتاً از شناخت برخی امور ناتوان است و موجب تناقض خواهد شد.
گزینه «۳»: عقل و باور فلسفی نیز ممکن است که پشتوانه ایمان قرار بگیرد. این که عقل و عقل فلسفی برخی معارف دینی را تصدیق کند، هیچ منافاتی با ذات فلسفی آن ندارد.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۶۵ و ۶۶)

۱۴۴- گزینه «۲»

(سبا پیغرزازه صابری)

سهروردی می‌گوید: «ذات نخستین و نور مطلق یعنی خدا پیوسته نورافشانی (اشراق) می‌کند و بدین ترتیب متجلی می‌شود و همه چیز را به‌وجود می‌آورد و با اشعه خود به آن‌ها حیات می‌بخشد. همه چیز در این جهان پرتوی از نور ذات اوست و هر زیبایی و کمالی، موهبتی از رحمت اوست و رستگاری عبارت است از وصول کامل به این روشنایی.»

(فلسفه دوازدهم، دوره میانی، صفحه ۸۴)

۱۴۵- گزینه «۲»

(مسین آفونری راهنمایی)

شناخت حقایق بیرون غار را می‌توان متناظر با سفر دوم عرفا «سفر با حق در حق» متناظر دانست. چون در هر دو، سالک از عادات و دیگر مردمان جدا می‌شود و به سیر حقیقت می‌پردازد.

هر چند که این قیاس شاید به‌صورت کامل درست نباشد، ولی تا حدی می‌توان برخی مراحل را متناظر دانست.

(فلسفه دوازدهم و فلسفه یازدهم، ترکیبی)

۱۴۸- گزینه «۱»

(مهری کاردران)

- گاهی دولت‌ها در جهت گسترش روابط اقتصادی‌شان با کشورهایی که دیدگاه‌های نزدیک سیاسی با یکدیگر دارند، پیمان‌های تجاری وضع می‌کنند و تعرفه‌ها را کاهش می‌دهند.
- کنفرانس پولی و مالی سازمان ملل (برتن وودز) در سال ۱۹۴۴ تشکیل شد و نتیجه آن تشکیل «بانک جهانی توسعه» و «صندوق بین‌المللی پول» بود.
(اقتصاد، تجارت بین‌الملل، صفحه ۷۳)

۱۴۹- گزینه «۳»

(فاطمه صفری)

در نقطه (ج) ۷۵۰ عدد بستنی و ۲۰۰ بطری آبمیوه و در نقطه (د) ۵۵۰ عدد بستنی و ۳۰۰ بطری آبمیوه تولید می‌شود.
با حرکت از نقطه (ج) به (د)، با صرف‌نظر کردن از تولید ۲۰۰ عدد بستنی می‌توانیم ۱۰۰ بطری آبمیوه بیشتری تولید کنیم.
(اقتصاد، مرز امکانات تولید، صفحه‌های ۳۶ تا ۳۰)

۱۵۰- گزینه «۳»

(علی نوری)

مزایا و منافع خرید مقایسه‌ای:
(۱) شما می‌توانید بخشی از پول خود را پس‌انداز کنید؛ زیرا در صورت مقایسه درست معمولاً هزینه کم‌تری پرداخت می‌شود.
(۲) با خرید مقایسه‌ای، ویژگی‌ها یا ارزش بیشتری را با همان مقدار پول دریافت می‌کنید.
(۳) با خرید مقایسه‌ای، محصولی با کیفیت و با عملکرد بهتر می‌خرید.
(۴) با خرید مقایسه‌ای، درباره گزینه‌هایی از آن کالا که قبلاً از آن‌ها مطلع نبودید، آگاه می‌شوید.
(۵) با خرید مقایسه‌ای، نسبت به خرج کردن پول خود احساس آرامش بیشتری می‌کنید.
معایب خرید مقایسه‌ای:
۱- خرید مقایسه‌ای زمان‌بر است. (این زمان را می‌توانستید برای کسب درآمد، انجام کارهای سرگرم کننده یا رسیدگی به خانواده صرف کنید).
۲- ممکن است این نوع خرید هزینه‌بر باشد. (مانند هزینه‌هایی برای تماس تلفنی، سوخت خودرو برای بازدید از فروشگاه‌های مختلف)
۳- ممکن است پس‌انداز حاصل از خرید مقایسه‌ای، (به‌ویژه برای کالاهایی با قیمت پایین) کمتر از هزینه‌های زمان، بنزین یا سایر هزینه‌های دیگر برای کسب اطلاعات باشد.

(اقتصاد، تصمیم‌گیری در مقارن، صفحه ۱۴۶)

۱۵۱- گزینه «۳»

(آفرین سامری)

- شرکت‌های سهامی دارای هزینه‌های راه‌اندازی بالا هستند.
- در مشاغل خویش‌فرمایی (کسب و کار شخصی) آزادی عمل و سهولت در تصمیم‌گیری وجود دارد.
- در شرکت‌های سهامی امکان افزایش سرمایه و تأمین مالی بانکی از طریق افزایش سهام‌داران یا افزایش سرمایه آن‌ها و نیز وام‌های بانکی وجود دارد.
- بنگاه‌های معاملات ملکی از کسب و کارهای شخصی هستند. در کسب و کار شخصی مسئولیت در مقابل بدهی‌ها و دعاوی نامحدود است.
(اقتصاد، انتقاب نوع کسب و کار، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۸)

۱۵۲- گزینه «۲»

(فاطمه صفری)

(الف) مورد (الف) بیانگر مفهوم عرضه است؛ چون با افزایش قیمت، مقدار عرضه افزایش یافته است، یعنی عرضه با قیمت رابطه مستقیم دارد.
(ب) بیانگر مفهوم تقاضا است؛ چون با افزایش قیمت، مقدار تقاضا کاهش یافته است، یعنی تقاضا با قیمت رابطه معکوس دارد.
(ب) سطح قیمت ۳۰۰۰ تومان را که به ازای آن مقدار عرضه و تقاضا با هم برابر می‌شوند، «قیمت تعادلی» می‌گویند و میزان ۴۰۰ واحد را «مقدار تعادلی» می‌نامند. در سطوح قیمت بالاتر از قیمت تعادلی (قیمت‌های ۴۰۰۰ و ۵۰۰۰ تومان) در بازار با مازاد عرضه یا کمبود تقاضا روبه‌رو می‌شویم.
(ج) در سطوح قیمت پایین‌تر از قیمت تعادلی در بازار با کمبود عرضه (مازاد تقاضا) روبه‌رو می‌شویم.

کمبود عرضه در قیمت ۲۰۰۰ تومان
مقدار عرضه در قیمت ۲۰۰۰ - مقدار تقاضا در قیمت ۲۰۰۰
واحد ۴۵۰ - ۳۵۰ = ۱۰۰

(اقتصاد، بازار پیست و چگونه عمل می‌کنند، صفحه‌های ۴۸ تا ۵۱)

۱۵۳- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

$GDP = (20 \times 80) + (90 \times 10) = 1,600 + 900$
اسمی سال ۱۳۸۹
ریال ۲,۵۰۰
 $GDP = (30 \times 100) + (120 \times 40) = 3,000 + 4,800$
اسمی سال ۱۳۹۰
ریال ۷,۸۰۰
 $GDP =$ واقعی سال ۱۳۹۰ براساس قیمت‌های سال ۱۳۸۹
ریال $3,600 + 1,200 = 2,400 + 1,200 = 3,600$
نرخ رشد GDP اسمی سال ۱۳۹۰
 $GDP \text{ اسمی سال } 1389 - GDP \text{ اسمی سال } 1390$
 $\times 100 = \frac{7,800 - 2,500}{2,500} \times 100 = 212$ درصد

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۲ و ۱۲۳)

۱۵۴- گزینه «۴»

(مهری کاردران)

- در حالت رکود اقتصادی که سطح تولید کاهش و بیکاری افزایش می‌یابد، معمولاً سیاست‌های انبساطی اعمال می‌شود.
- مالیات بر ارزش افزوده: منظور از مالیات بر ارزش افزوده، مالیاتی است که از تفاوت ارزش بین کالا و خدمات عرضه شده با ارزش کالا و خدمات خریداری شده در دوره‌ای مشخص گرفته می‌شود. این نوع مالیات چندمرحله‌ای است و در هریک از مراحل تولید و تکمیل تا مصرف نهایی بر حسب ارزش افزوده گرفته می‌شود. مالیات بر ارزش افزوده با ایجاد شفافیت، فرار مالیاتی را کاهش می‌دهد و از مالیات‌ستانی مضاعف جلوگیری می‌کند؛ چراکه مالیات پرداخت شده تولیدکنندگان قبلی از مالیات بر فروش بعدی کسر می‌شود؛ به عبارت دیگر کالا و خدمات واسطه‌ای از پرداخت مالیات معاف می‌شوند.
(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۶۳ و ۱۰۳)

۱۵۵- گزینه «۴»

(آفرین سافری)

مالیات مستقیم شامل مالیات بر دارایی و مالیات بر درآمد است. مالیات بر ارث (نقل و انتقال اموال متوفی) بخشی از مالیات بر دارایی محسوب می‌شود. بنابراین:

$$\text{میلیون تومان} = 760 = (320 \times \frac{1}{8}) + 320 + 400$$

مالیات غیرمستقیم شامل عوارض گمرکی و خدماتی (عوارض شهرداری)، مالیات بر مصرف (مالیات بر بنزین) و مالیات بر ارزش افزوده است. بنابراین:

$$\text{میلیون تومان} = 213 = 160 + 53$$

(اقتصاد، نقش دولت در اقتصاد پیوسته، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۳)

۱۵۶- گزینه «۱»

(کنکور سراسری اردیبهشت ماه ۱۴۰۳)

$$\frac{\text{سهام دهک دهم}}{\text{سهام دهک اول}} = \frac{\text{شاخص دهکها}}{\text{شاخص دهک اول}}$$

$$11 = \frac{22}{2} = \frac{\text{شاخص دهکها در کشور «الف» در سال ۱۴۰۰}}{\text{شاخص دهکها در کشور «الف» در سال ۱۴۰۱}}$$

$$7 = \frac{21}{3} = \frac{\text{شاخص دهکها در کشور «الف» در سال ۱۴۰۱}}{\text{شاخص دهکها در کشور «الف» در سال ۱۴۰۲}}$$

$$5 = \frac{20}{4} = \frac{\text{شاخص دهکها در کشور «الف» در سال ۱۴۰۲}}{\text{شاخص دهکها در کشور «الف» در سال ۱۴۰۳}}$$

هرچه شاخص وضعیت توزیع درآمد (شاخص دهکها - نسبت سهم دهک دهم به سهم دهک اول) کمتر باشد: توزیع درآمد در آن جامعه مناسب‌تر است و بالعکس. مشاهده می‌شود شاخص دهکها در کشور «الف» از سال ۱۴۰۰ تا سال ۱۴۰۲ رو به کاهش است، در نتیجه وضعیت توزیع درآمد در این کشور رو به بهبود و به سمت عادلانه‌تر شدن است.

$$5 = \frac{20}{4} = \frac{\text{شاخص دهکها در کشور «ب» در سال ۱۴۰۰}}{\text{شاخص دهکها در کشور «ب» در سال ۱۴۰۱}}$$

$$\frac{3}{8} = \frac{19}{5} = \frac{\text{شاخص دهکها در کشور «ب» در سال ۱۴۰۱}}{\text{شاخص دهکها در کشور «ب» در سال ۱۴۰۲}}$$

$$3 = \frac{18}{6} = \frac{\text{شاخص دهکها در کشور «ب» در سال ۱۴۰۲}}{\text{شاخص دهکها در کشور «ب» در سال ۱۴۰۳}}$$

مشاهده می‌شود شاخص دهکها در کشور «ب» نیز از سال ۱۴۰۰ تا سال ۱۴۰۲ رو به کاهش است، در نتیجه وضعیت توزیع درآمد در این کشور رو به بهبود و به سمت عادلانه‌تر شدن است.

به‌طور کلی شاخص دهکها در کشور «ب» در مقایسه با شاخص دهکها در کشور «الف» در هر سال، عددی کوچک‌تر است، در نتیجه می‌توان گفت وضعیت توزیع درآمد در کشور «ب» عادلانه‌تر از وضعیت توزیع درآمد در کشور «الف» است.

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۴ و ۱۲۵)

۱۵۷- گزینه «۱»

(علی نوری)

در عصر پهلوی، در نتیجه افزایش درآمدهای نفتی، قدرت اقتصادی دولت افزایش یافت. در این زمان، دولت با هدف ایجاد توسعه در کشور به اجرای طرح‌های عمرانی متعدد پرداخت و به این ترتیب، بخشی از درآمدهای نفتی کشور، صرف ساخت‌وساز شد. بسیاری از کارخانجات بزرگ و زیرساخت‌های صنعتی در این دوران ساخته شد.

(اقتصاد، مقایسه‌سازی اقتصاد، صفحه ۱۰۹)

۱۵۸- گزینه «۱»

(مهری کرردان)

$$100 \times \frac{\text{ابتدای سال - انتهای سال}}{\text{ابتدای سال}} = \text{تورم کالای B}$$

$$25\% = \frac{1,387,500 - 1,110,000}{1,110,000} \times 100 \Rightarrow$$

$$\text{درصد} = 25 \times 2 = 50 = \text{تورم کالای A}$$

$$\frac{50}{100} = \frac{288,000 - x}{x} \Rightarrow \frac{1}{2} = \frac{288,000 - x}{x}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{2}x = 288,000 - x \Rightarrow \frac{3}{2}x = 288,000 \Rightarrow x = \frac{288,000 \times 2}{3} = 192,000$$

$$\Rightarrow x = \frac{288,000}{1/5} = 1,440,000$$

$$\text{درصد} = 25 = \frac{75}{3} = \frac{50 + 25}{3} = \text{تورم کالای C}$$

$$\text{تورم کالای C} = \frac{25}{100} = \frac{x - 871,500}{871,500}$$

$$\Rightarrow 0/25 \times 871,500 = x - 871,500$$

$$\Rightarrow 217,875 = x - 871,500 \Rightarrow x = 1,089,375$$

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه‌های ۱۰۱ و ۱۰۲)

۱۵۹- گزینه «۳»

(آفرین سافری)

الف) مجموع افراد شاغل و بیکار برابر با جمعیت فعال است.

$$100 \times \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} = \text{نرخ بیکاری}$$

$$\text{درصد} = 40 = \frac{32}{80} \times 100 = \text{نرخ بیکاری}$$

ب) جمعیت فعال افرادی هستند که یا مشغول به کارند یا به دنبال کار می‌گردند. افرادی که در سن کار (بالای ۱۵ سال) قرار دارند، ولی شاغل و یا بیکار نیستند، در جمعیت غیرفعال دسته‌بندی می‌شوند، مانند زنان خانه‌دار.

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

۱۶۰- گزینه «۱»

(مهری ضیائی)

رشد صرفاً به معنای افزایش تولید است بنابراین مفهوم کمی است؛ شاخص‌های رشد اقتصادی: افزایش ظرفیت‌های تولیدی و افزایش درآمد شاخص توسعه انسانی تصویر بهتری از پیشرفت کشور ارائه می‌دهد. مؤلفه‌هایی نظیر میزان امید به زندگی در بدو تولد، میانگین سال‌های تحصیل، سرانه درآمد ناخالص ملی و شاخص‌های نابرابری تشکیل دهنده شاخص توسعه انسانی است. علاوه بر این، مؤلفه‌هایی نظیر امید به زندگی، نرخ باروری، نابرابری‌های جنسیتی، دسترسی به آب آشامیدنی سالم، بهداشت عمومی، شاخص‌های فقر و پایداری محیطی (مثل انرژی‌های تجدید شونده و فسیلی، کاهش آلاینده‌های محیط زیست و گازهای گلخانه‌ای، نقصان منابع طبیعی و تغییرات نواحی جنگلی)، در گزارش‌های توسعه انسانی منعکس می‌شود.

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۱۸ و ۱۲۶)